

DIRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SPALIS — OCTOBER 26, 1981

Nr. 249

„AUSRA“ Nr. 17 (67)

KREIPIMASIS I LIETUVOS RUSUS

KREIPIMASIS I LIETUVOJE
GYVENANCIUS RUSUS

Nuo seno lietuvių tauta pasi-
žymėjo tolerancija. Būdami pa-
gonys, — lietuviai savo sostinėje
Vilniuje leido tarptautinėms re-
ligijoms. Čia, šalia krikščionių,
savo maldos namus turėjo žydai,
mahometonai, karaimai. Didysis
Lietuvos kunigaikštis Algirdas bu-
vo vedęs dvi žmonas stačiatikes ir
abioms Vilniuje pastatė po cerk-
vę.

Visai priešingą vaizdą matome
tuometinėje Rusijoje. Čia viena
despotinė režimą keisdavo kitas,
o „kitaminčiai“ buvo žiauriau-
siai persekiojami. Gelbėdamiesi
jie bėgdavo į kaimynines šalis —
Lenkiją ir Lietuvą. Lietuvoje žy-
mią rusų imigrantų dalį sudarė
religinių persekiojimų aukos, taip
vadinami sentikiai.

1794 m. Suvarovui pasmaugus
Lietuvos — Lenkijos sukilimą,
šios šalys prievarta buvo įjung-
tos į Rusijos imperijos sudėtį.
Nuo šiol ir prasidėjo planingas
Lietuvos kolonizavimas rusais.
„Rusijos istorija — tai istorija ša-
lies, kuri kolonizuojama“, — rašė is-
torikas V. Klučevskis (Kurs rus-
skoj istorii, 1937, t. I, p. 19 — 23).
Iki 1938 m. tarybinės literatūros
spaudoje Rusija buvo traktuojama
kaip imperialistinė ir koloni-
zinė valstybė. Šiandien apie tai
ne tik tylima, bet priešingai —
iš grobiškių Rusijos karų siūlo-
ma sentis dvasinės stiprybės ko-
munistinio dvasininko. O juk ir pats
Leninas sakė, kad Rusija — tau-

tų kalėjimas.

Prijungus Lietuvą prie Rusijos,
vyko ne tik žmoniškųjų vertybių
bei tautinių, religinių aspiracijų
pažeminimas ir išniekinimas, bet
ir plati Lietuvos kolonizacija.
Skirtingai nuo Vakarų, Rusija sa-
vo kolonijose pagrindinį dėmesį
skyrė nerusiškųjų tautų asimilia-
cijai.

Lietuvos kolonizacija ypač su-
stiprėjo po žiauriai numalšinto
1863 m. sukilimo. Išties lietu-
viški kaimai (ypač Rytų Lietu-
voje) būdavo tremiami į Rusijos
gilumą, jų vieton atkėlus kolonis-
tus rusus. Nuo tol okupacinė ad-
ministracija iš esmės sudarė tik
rusai, o jų buvo maždaug 8,5 proc.
visų gyventojų.

1915 m. carinei kariuomenei
bėgant iš Lietuvos, su ja kartu pa-
sitraukė ir negrįžo 271.500 rusų.
Todėl nepriklausomoje Lietuvoje,
1923m. gyventojų surašymo duo-
menimis, rusų buvo apie 50.000
t. y. tik 2,3 nuoš. visų gyventojų.

Tačiau ir ši saujelė Lietuvoje
naudojosi plačia autonomija.
Kaune rusai turėjo gimnaziją, pla-
čią rusišką spaudą, o Vytauto Di-
džiojo universitete rusai studen-
tai buvo susispiję ir tautines kor-
poracijas. Iš valstybės biudžeto
stačiatikių ir sentikių dvasiškai
gaudavo algas.

Tačiau už šią toleranciją ir
draugiškumą lietuvių tautai buvo
„atlyginta“ tūkstančiais nužudy-
tų, įkalintų, išstremtų žmonių.

(Bus daugiau)

Iš naujosios enciklikos apie darbą

„Laborem exercens“

Jėzus Kristus — darbo žmogus

Pagrindinė tiesa, kad savo dar-
bu žmogus dalyvauja Dievo Kū-
rėjo veikime, ypač pabrėžė pats
Jėzus Kristus — tasai Jėzus, kurio
žodžiais ir darbais stebėdamiesi,
daugelis sakė: „Iš kur jam tai? Kas
per išmintis jam suteikta, ir kas
per stebuklai daromi jo ranko-
mis?.. Argi jis ne dailidė?“ (Mk.
6,2 sek.). Ir iš tikrųjų, sako J. P.
II, Jėzus ne tik skelbė, bet visų pir-
ma darbus vykdė tą Evangeliją,
kuri jam buvo patikėta, kaip Am-
žnosios Išminties žodis. Jo skel-
biama Evangelija drauge buvo ir
„Darbo Evangelija“, nes tas, ku-
ris ją skelbė, pats buvo darbo žmo-
gas, buvo amatininkas, kaip ir jo
globėjas Juozapas iš Nazareto.
Tiesa, jo žodžiuose nerandame
specialaus įsakymo dirbti. Bet
Kristaus gyvenimo pavyzdys yra
nedviprasmiškas. Jis priklausio
darbo pasauliui. Į žmogaus darbą
Kristus žvelgia su didele pagar-
ba. Dar daugiau: galima sakyti,
kad į darbą jis žvelgia su meile,
įvairiose darbo apraishose mato
žmogaus panašumą į Dievą kūrė-
ją ir Dievą Tėvą. Juk jis pats sako:
„Mano tėvas yra vydininkas“ —
vynuogių augintojas. Darbui jis
suteikia tą prasmę, kurią jada-
me išreikštą jau Senojo Testa-
mento puslapiuose pradedant pra-
džios knyga.

Jėzus Kristus savo palygini-
muose apie Dangaus karalystę vi-
sada kalba apie įvairius darbus ir
darbo žmones: apie piemenis,

apie žemdirbius, gydytojus, sė-
jus, namų šeimininką, tarną, ad-
ministratorių, žvejį, pirkli, darbi-
ninką. Dažnai kalba ir apie įvai-
rius moterų darbus, apie mokslinį
darbą... savo pavyzdžiu, rankų
darbu pelnydamas duona Nazare-
te, gyvai išreiškia apaštalas Šv.
Paulius savo laiškuose. Paulius
didžiosios amatu. Atrodo, kad bu-
vo amatininkas — palapinių au-
dėjas. Ir skelbdamas Evangeliją,
jis maitinosi iš savo rankų darbo.
„Nevalgėme velniui kieno nors
duonos, bet su triūsu ir prakaitu
darbavomės dieną ir naktį, kad
tik neapsunkintume nė vieno iš
jūsų“, — rašo apaštalas Paulius
laiške Tesalonikiečiams. Rodyda-
mas gyvą darbštumo pavyzdį,
Paulius regina visus darbu pel-
nyti duoną. Darbo pareigą jis iš-
kelia visu griežtumu, sakydamas:
„Kas nenori dirbti, tas teneval-
go“. Kitoje vietoje nurodo, kad
darbas turi nepaprastai gilia
prasmę: „Ką tik darytume, dary-
kime iš širdies, kaip Viešpačiui,
o ne žmonėms, žinodami, kad iš
Viešpaties gausite paveldėjimą,
kaip atlyginimą“.

Bombos Romoje

Roma. — Italų komunistų
grupė pareiškė, jog ji susprogdino
keturias bombas prie ame-
rikiečių įstaigų ir prie Čilės am-
basados Vatikane. Sprogimai
padarė žalos pastatams, tačiau
žmonių aukų nebuvo. Ameri-
kiečių įstaigos buvo: „Reader's
Digest“, Avis ir Bank of Ame-
rica.

Prezidentas Reaganas Cancun, Meksikoje, susitiko su 22 valstybių vadais. Nuotraukoje jis su Saudi Arabijos sosto įpėdiniu princu Fahdu. Abu siūlo vienas kitam žengti pirmam į pasitarimų kambarį. Sakoma, kad prezidentas ne-
kalbėjo su princu apie lėktuvus, kurių Saudi Arabijai perduoti neleidžia Kongresas. Senatas šiandien pradeda tuo klausimu debatus.

SANDINISTAI UŽDARĖ KOVOS DIENRAŠTĮ

Nikaragvos valdžios įsigali komunistai

Managva. — Nikaragvos san-
dininistų valdžia, pakeitusi ilgai
kraštą valdžiusią Somozos dikta-
tūrą, pradėjo rodyti savo tikrąjį
veidą. Pradžioje, po liaudies re-
miamos revoliucijos, sostinėje ir
dar daugiau, užsieniuose, buvo
kalbama apie demokratiją, lais-
vę, įvairių grupių koaliciją, ta-
čiau paskutiniu metu valdžią vis
tvirtiau į savo rankas perima
marksistai-leninistai. Du būvę
populiarūs revoliucijos kovų va-
dai jau išbėgo į užsienį, kiti bu-
vo išstremti, suvaržyti, nutildyti.
Nikaragvoje įdomų vaidmenį
suavidino „La Prensa“ laikraštis.
Anastasio Somozos diktatūros die-
nomis laikraštis stipriai palaikė
opoziciją. Laikraščio bendradar-
biai buvo kalinami, leidėjai daž-
nai mokėdavo pinigines baudas,
laikraščio spaustuvė ne kartą bu-
vo padegta, sprogdoma, paga-
liau neaiškiais aplinkybėmis
buvo nužudytas „La Prensa“ re-
daktorius Pedro Joaquín Chamor-
ro. Sandinistams laimėjus civi-
linį karą, laikraštis buvo garbi-
namas kaip liaudies ginklas. Žu-
vusio redaktoriaus našlė Violeta
Chamorro buvo pakviesta į val-
dančią chuntą, tačiau, po truputį
sandinistai užmiršo savo lais-
vės kovos žūkius, užmiršo lais-
vos spaudos pažadus. Laikraščio
„La Prensa“ redagavimą perėmė
jaunas žuvusio redaktoriaus sū-
nus, 30 metų. Jis greit pamatė,
kad naujoji valdžia nemėgsta
kritikos, nemėgsta tiesos ir spau-
dos laisvę pripažįsta tik tai spau-
dai, kuri valdžią giria. Iš val-
dančios chuntos 1980 m. kovo
mėn. pasitraukė Violeta Chamor-
ro, paskelbusi, kad jai reikia gy-
dytis. Laikraštį sandinistai ėmė
persekioti, steigti kitus laikraš-
čius, organizuoti darbininkų strei-
kus. Buvo paskelbti nauji prieš
laisvą žodį nukreipti įstatymai,
buvo konfiskuojami atskiri nu-
meriai. Jaunas redaktorius ėmė

klausti valdžią nepatogius kla-
simus: kada bus laisvi rinkimai,
kurios sandinistai pažadėjo. Ni-
karagva reikalauja laisvų rinki-
mų Salvadore, kodėl negali bal-
suoti Nikaragvos piliečiai — kla-
usė „La Prensa“. Pagaliau sandi-
nintų valdžia dienraštį uždarė,
tuo pripažindama, kad spaudos
laisvę reikalinga tik tol, kol re-
voliucija laimi, o paskui ateina
marksistai-leninistai. Du būvę
populiarūs revoliucijos kovų va-
dai jau išbėgo į užsienį, kiti bu-
vo išstremti, suvaržyti, nutildyti.
Nikaragvoje įdomų vaidmenį
suavidino „La Prensa“ laikraštis.
Anastasio Somozos diktatūros die-
nomis laikraštis stipriai palaikė
opoziciją. Laikraščio bendradar-
biai buvo kalinami, leidėjai daž-
nai mokėdavo pinigines baudas,
laikraščio spaustuvė ne kartą bu-
vo padegta, sprogdoma, paga-
liau neaiškiais aplinkybėmis
buvo nužudytas „La Prensa“ re-
daktorius Pedro Joaquín Chamor-
ro. Sandinistams laimėjus civi-
linį karą, laikraštis buvo garbi-
namas kaip liaudies ginklas. Žu-
vusio redaktoriaus našlė Violeta
Chamorro buvo pakviesta į val-
dančią chuntą, tačiau, po truputį
sandinistai užmiršo savo lais-
vės kovos žūkius, užmiršo lais-
vos spaudos pažadus. Laikraščio
„La Prensa“ redagavimą perėmė
jaunas žuvusio redaktoriaus sū-
nus, 30 metų. Jis greit pamatė,
kad naujoji valdžia nemėgsta
kritikos, nemėgsta tiesos ir spau-
dos laisvę pripažįsta tik tai spau-
dai, kuri valdžią giria. Iš val-
dančios chuntos 1980 m. kovo
mėn. pasitraukė Violeta Chamor-
ro, paskelbusi, kad jai reikia gy-
dytis. Laikraštį sandinistai ėmė
persekioti, steigti kitus laikraš-
čius, organizuoti darbininkų strei-
kus. Buvo paskelbti nauji prieš
laisvą žodį nukreipti įstatymai,
buvo konfiskuojami atskiri nu-
meriai. Jaunas redaktorius ėmė

Graikija plečia ryšius su arabais

Atėnai. — Graikijos vyriausybė
pakvietė į svečius Palestinos
Laisvimo Organizacijos vadą
Yasirą Arafatą ir paskelbė,
kad bus praplėsta PLO ats-
tovybė Graikijos sostinėje.
Šis nutarimas sukėlė priekaiš-
tus Izraelyje. Izraelis turi Atė-
nuose diplomatinę atstovybę, ta-
čiau ne ambasadą. Graikija pri-
pažįsta Izraelį tik „de facto“.

Naujasis graikų premjeras
Papandreu pabrėžė geras grai-
kų ryšius su arabais, kurie visa-
da palaikė Graikijos pusę gin-
čiuose su Turkija. Be to, tvirti-
na skeptiškai Izraelio komenta-
toriai, Graikija priklauso nuo
arabų naftos.

Kipro prezidentas lanko Graikiją

Atėnai. — Naujoji Grai-
kijos vyriausybė šiltai priėmė pir-
mą užsienio svečią, Kipro salos
prezidentą Spyros Kyprianou.
Sandinistai prieš rinkimus žadėjo
kreipti daugiau dėmesio į Kipro
klausimą. Kaip žinoma, dalį Kip-
ro yra okupavusi nuo 1974 m.
Turkijos kariuomenė. Prieš rinki-
mus socialistai kaltino valdžią
sąjūdį demokratų partiją, kad ji „u-
žmiršo Kipro klausimą“.

Turkijos vyriausybė pareiškė,
kad ji palauks, kokia bus nauja
Graikijos užsienio politika ir jo-
dukių išvadų nedarys iš priešrinki-
minių pareiškimų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jugoslavija nutarė paleisti
Bosko Sinić, kuris yra JAV pilie-
tis. Jis aplankė Jugoslavijoje savo
tėvą, buvo suimtas, apkaltintas
šnipinėjimu ir nuteistas kalėti 6
metus. Jugoslavija paskelbė, kad
jis paleistas „žmoniškumo sume-
timais“. Dėl jo paleidimo daug
dirbo kongresmanas Edward Der-
winski.

— Senatorius Robert Byrd, se-
nato mažumos vadovas, paskelbė,
kad jis nutarė balsuoti prieš lėk-
tuvų pardavimą Saudi Arabijai.
Balsavimas numatytas ateinančią
trečiadienį.

— Turkijos vyriausybė apkal-
tino buvusį premjerą Bulentą
Ecevitą, kad jis laužo įstatymus,
kalbėdamas su užsienio spaudos
atstovais apie padėtį Turkijoje.

— „New York Times“ paskel-
bė, kad Libijoje dirba nemažai
užsieniečių, jų tarpe amerikiečių
lakinų ir aviacijos mechanikų,
kurie už geras algas prižiūri Li-
bijos karo lėktuvus. Valstybės de-
partamentas neturį žinių apie
tokius amerikiečius lakinus.

— V. Vokietijoje, netoli Muen-
cheno, policija susisaukė su nau-
jų nacių grupių nariais, du na-
cius nušovė, vieną sužeidė, su-
žėisti ir du policininkai.

Planavo perimti Egipto valdžią

Kairas. — Naujasis Egipto
prezidentas Mubarak pareiškė
„Al Ahram“ laikraščiui, kad
prezidento Sedato nužudymas
turėjo būti pirmas žingsnis į
vyriausybės perėmimą. Fanatiš-
ki musulmonai planavę perimti
valdžią ir pastatyti naują reži-
mą, panašų į ajatolos Khomeinio
valdžią Irane. Buvo laukiama,
kad Sedato mirtis pradės sukilis-
mus, perversmus, suardys val-
stybės organų veiklą. Samokali-
ninkai planavo nužudyti daugelį
dabartinių Egipto politikų,
karininių ir religinių vadų.

Egipte toliau vyksta kvotos,
suimtinėjami įtariami samokalo
dalyviai. Originaliai samokali-
ninkai tikėjosi nuversti valdžią
ateinančiais metais, tačiau jie
nebuvo numatę prez. Sedato
pradėtų valymų, kurių metu
suimta daugiau 1.500 žmonių.
Tie suėmimai vertė samokalo va-
dus pagrįstinti savo planų vyk-
dymą.

KĄ „PRAVDA“ RAŠO APIE „SOLIDARUMĄ“ ?

Maskva. — Sovietų komunistų
partijos laikraštis „Pravda“ la-
bai piktaip puolė lenkų „Solidaru-
mą“. Kartu laikraštis pataria
Lenkijos komunistams „Imtis ypa-
tingos atsakomybės“, nes „turi
būti duotas efektyvus atkirtis
kontrevoliucijai ir jos imperialis-
tiniam įkvėpėjams“.

„Pravda“ rašo:

„Padėtis Lenkijoje aštrėja, kel-
dama vis didesnę Lenkijos komu-
nistų, socialistinės Lenkijos patri-
otų, visų jos bičiulių nerimą.“

„Solidarumo“ vadovybė per
metus inspiravo daugiau kaip
120 streikų. Ji tartum kilpa smau-
gia ekonomiką, dezorganizuoja
vidaus rinką, žlugdo gyventojų
aprupinimą produktais ir būti-
niausiomis prekėmis. Kartu dar-
ma didžiausia žala Lenkijos tarp-
tautinėms ir ekonominėms pozicijoms
bei įsipareigojimams. Šalis
vis labiau klumpsta į skolas, ne-
gali suvesti galo su galu, o dema-
gogai iš „Solidarumo“, kurie
skelbiasi esą nacionalinių interesų
 gynėjai, nuolat grasina strei-
kais, stumia Lenkiją į ekonomi-
nį krachą, į politinį chaosą.

Kokius gi pasiūlymus iškėlė
„Solidarumo“ vadovybė, kokius
tikslus ji užsibrėžė suvažiavimo
nutarimuose?

„Solidarumo“ suvažiavimas pa-
rodė, kad jo lyderiai mažiausiai
galvoja apie tikruosius Lenkijos
darbininkų klases interesus. Jie
nesivaržydami gina savo privile-
gijas, mažumos privilegijas. Net
pačių Gdanskio suvažiavimo dele-
гатų nuomone, jie nepasituli nie-
ko, kas galėtų prisidėti prie Len-
kijos išėjimo iš sunkios padėties.
Užtat jie padidino darbo užmo-
kestį „Solidarumo“ funkcionie-
riams.

Kontrevoliuciniai sluoksniai
Lenkijoje turi didelį patyrimą ir

Lenkijos valdžia siunčia kariuomenę

Varšuva. — Lenkijos vyriausybė
paskelbė, kad kariuomenės
daliniai siunčiami po visą Lenki-
ją sustabdyti neramumus. Ko-
munistų partijos laikraštis „Try-
buna Ludu“ rašo, kad Lenkija
yra lyg katilas, taip smarkiai
verdantis, kad bet kurio metu
gali sprogti. Įvairiuose mie-
stuose streikuoja apie 200.000
darbininkų. o „Solidarumas“ pa-
skelbė ateinančią trečiadienį vie-
nos valandos išėjimą į streiką
visoje Lenkijoje.

Vyriausybės pranešime pabrė-
žiama, kad padėtis labai rimta,
įtemptai auga, kyla vietiniai
konfliktai, demonstracijos, ne-
ramumai. Visa tai labai pavojinga.
Kyla įspūdis, kad kai kurie
„Solidarumo“ skyriai siekia
išprovokuoti susikirtimus
su vyriausybe. Kai kurie unijos
aktyvistai neslepia savo intenci-
jų pulti socialistinį valstybinį
gumą. Todėl vyriausybė imasi
nepopuliaraus sprendimo, ape-
liuoja išlaikyti tvarką ir rimtį,
discipliną ir įstatymų gerbimą.
Siunčiamos karinės teritorinės
grupės, kurios vadovaujamos
profesionalių karių, padės visu-
meninėms ir valstybinėms įstai-
goms pasirosti žiemai, padės
kovoti su tiekimo neregularu-
mais, padės išspręsti vietinius
nesusipratimus.

Generalinis vienos valandos
streikas Lenkijoje prasidės vi-
durdienį. Dar neaišku, ką lenkų
vyriausybė mano daryti su ka-
riniais daliniais neramumų apim-
tose vietose. Nežinia, ar lenkų
kariuomenė yra lojali vyriausy-
bei. „Solidarumo“ vadų posėdy-
je vienas narys pareiškė, kad
kareivių apklausinėjimai pa-
rodė, jog tik 17 nuoš. šaudytų į
savo tautiečius, jeigu gautų įsa-
kymą šaudyti.

KALENDORIUS

Spalio 26 d.: Evaristas, Sa-
bina, Liubartas, Minginė.
Spalio 27 d.: Gaudijozas, Kris-
teta, Vytautas, Ilutė.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:56.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais,
galimas lietus, temperatūra dien-
n 50 l., naktį 35 l.

Socialinė Gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ
REIKALŲ TARYBOS
REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Medžiaga siūsti: J. Šoliūnui
4545 W. 63 Str., Chicago, Ill., 60629

PENSIJŲ ATEITIS

J. ŠOLIŪNAS

Netolimoje praeityje minėjome, kad bus bandoma informuoti mūsų skaitytojus apie įvairius galimus pakėtimus socialinės apsaugos pensijose. Ši kartą norėtumėsi bent trumpai pastebėti keletą dalykų, kurie liečia pensijų gavimo užtikrinimą.

Nėra abejonės, kad daugelis mūsų dar prisimename neseniai girdėtą prezidento Reagano kalbą per televiziją, kuriuo jis gana plačiai palietė socialinės apsaugos pensijų problemas.

Artima ateitis — saugi

Po ilgų svarstymų šio krašto politinio gyvenimo vadovai bent laikinai sutarė, kad socialinės apsaugos pensijos nebus mažinamos ar nutraukiamos. Taip pat buvo sutarta, kad artimoje ateityje nebus pakeliama ir į pensiją išėjimo amžiaus riba.

Vietinė socialinės apsaugos (social security) įstaiga praneša, kad paskutiniuoju laiku nepaprastai padaugėjo žmonių skaičius, kurie pradėjo prašyti pensijų, sulaukę tik 62-jų metų. Atrodo, kad visuomenėje buvo kilusi panika. Daugelis žmonių nuogastavo, kad netrukus pensijos bus mokamos tik sulaukus 65-rius metus. Tiesa, kad tokia galimybė buvo. Tuštelėjant socialinės apsaugos pensijų fondams, reikėjo ką nors daryti. Buvo ryžtasi pakelti pensijon pasitraukimo amžių.

Bet fondų tuštėjimo krizei išspręsti buvo surasta kitos priemonės. Užtat dabar savo skaitytojus norime nuraminti, kad nėra ko jaudintis dėl amžiaus pakėlimo ribos. Pensijos ir toliau bus pradėdamos mokėti nuo 62-jo gimtadienio.

Prezidentas savo kalboje išryškino du dalykus: pirma, artimai krizei pašalinti yra sujungiami visi socialinės apsaugos fondai. Tai padarius, praėjo pavojus, kad netolimoje ateityje nebus galima išmokėti senatvės pensijos; antra — tolimesnės ateities problemoms spręsti bus sudarytas specialus studijų komitetas, kuris ieškos būdų ir priemonių, kaip socialinės apsaugos pensijų sistema turėtų būti pertvarkyta, idant visam laikui atkristų pavojus ir vėl nepriktų lėšų pensijų mokėjimams.

Pusė duonos riekės

Tiesa, kad artima ateitis socialinės apsaugos visų pensijų rūšių yra saugi. Tačiau turime pastebėti, kad įvairūs mažesni pensijų išmokėjimai yra ir bus nuolatūs siauriniai. To reikalauja numatyti valstybinių išlaidų sumažinimo biudžetas.

Nepaprastai daug triukšmo sukėlė numatyti minimalinių pensijų nutraukimas. Projektas išsukė milžiniškus pensininkų protestus. To pasekoje, kaip prezidentas savo kalboje pastebėjo, minimalinių pensijų išmokėjimas nebus nutraukiamas. Tačiau tai dar nereiškia, kad jis nėra suvaržomas. Anaipol, nuo se-

kancio lapkričio mėnesio minimalinės pensijos naujiems pensininkams nebus mokamos. Joms kvalifikuotis tegalės tik religinės grupės (religious orders) priklausantys pensininkai.

Minimalinės pensijos taip pat nebus mokamos ir užsienyje gyvenantiems pensininkams. O federalinės valdžios pensijas gauną asmenys minimalinės pensijos gaus (kaip prieda) tik tada, jei jų federalinės valdžios pensijos nebus didesnės negu 300 dolerių. O jei federalinės valdžios pensija yra daugiau negu 300 dol., minimalinė socialinės apsaugos pensija bus sumažinama.

Prezidentas Reaganas taip pat užtikrino, kad ateinančiais metais visos pensijos dėl pragyvenimo pabrangimo (cost of living) bus padidintos numatytu laiku, t. y. birželio mėnesyje, o ne trimis mėnesiais vėliau, kaip buvo planuojama.

Jau esame minėję, kad netolimoje ateityje, 1985 metais, bus nutrauktos visos pašalpos studentams. Ligi to laiko įvairios studentų pašalpos yra nepaprastai apkarpos ir suvaržomos. Tai daryti verta taip pat numatytas valstybės išlaidų sumažinimo biudžetas, kuris įsigaliojo šio mėnesio pradžioje. Ir tai dar ne viskas.

Įvairūs būdai, kaip sumažinti valstybines išlaidas, palies netrukus ir nedarbingumo pensijas gaunančius pensininkus.

Štai geras pavyzdys yra Illinois valstija. Chicago „Sun-Times“ laikraštys, rugsėjo 30 dieną rašoma, kad nuo kovo ligi rugpjūčio mėnesio vien tik Illinois valstijoje buvo peržiūrėti 3487 nedarbingumo gaunančių pensininkų dokumentai. Yra nepaprastai atidžiai vėl tikrinama, ar jų sveikatos stovis nepagerėjo. Jei randama, kad sveikatos stovis yra pagerėjęs, nedarbingumo pensijos bus nutraukiamos. Šmet visoje Amerikoje jau buvo peržiūrėta apie 30,000 nedarbingumo pensijas gaunančių pensininkų dokumentai.

Ką tai reiškia? Mūsų žiniomis, socialinės apsaugos administracijai yra įsakytą labai kruopščiai tikrinti ne tik naujų nedarbingumo pensijų gavimo pareiškimus, bet taip pat ir turinčių pensininkų, kurie jau tokias pensijas gauna. Dėl to nedarbingumo pensijos ir įvairūs išmokėjimai yra labiau suvaržomi, o naujom nedarbingumo pensijoms gauti galimybės dar daugiau sumažėja.

Mūsų asmeniškas patarimas būtų toks: nutraukus nedarbingumo pensiją — reikia būtinai apeliuoti. Kiekvienas asmuo turi teisę į tokia apeliaciją. Tik reikia naudotis ta teise. Svarbiausia — nepažioti apeliacijai nustatyto laiko. Turime atsiminti, kad paprastai yra leidžiama apeliuoti per 60 d. nuo tos dienos, kada buvo gautas oficialus pranešimas, jog nedarbingumo pensija yra nutraukiama. Ši nustatyta laikotarpis praleidus, norint ir toliau gauti nedarbingumo pensiją, reikės vėl įteikti naują pareiškimą.

Iš Delaware valstijos į New Jersey valstijos kraną kas dvi valandas plaukioja laivai — keltai, kurie gali paimti 700 kele-

Pensininkų dienos prasmingesnės ir įdomesnės aktyviai įsijungus į visuomeninę ir socialinę veiklą. Nuotraukoje — vyresnio amžiaus klevelandietis mieliai talkina jaunesnėms, ruošiant maistą skautiškam renginiui. Iš k.: Penkauskienė, Nageviciene, Banionienė, Bartkuvienė ir Mainelienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Vertėtų pastebėti, kad apeliuojant nėra būtina samdyti advokatą. Dažnai toks advokato samdymas yra tik pinigų švaistymas. Daug svarbiau yra nurodyti, kur ir kas bei kada nedarbingą pensininką gydė. Medicininiai dokumentai yra svarbni ir apeliaciniam procese negu advokato kalbėjimas apklausinėjimo metu.

Apeliuoti dažniausiai yra verta, nes asmuo, praradęs nedarbingumo pensiją, automatiškai praranda ir teisę į Medicare nemokamo gydymo apdraudą. Taigi, padėtis pasidaro dar komplikuočiau ir liūdnė.

Mūsų patarimas: netekus nedarbingumo pensijos — kreipkitės kuo skubiau ir mus ar artimiausią socialinės apsaugos įstaigą. Tik tokiu būdu galėsime patys sau padėti.

DAR GALIMA

Apskrities (county) mokesčių įstaiga praneša, kad asmenys, sulaukę 65 m. amžiaus gali pasinaudoti namų savininkų (homestead exemption) mokesčių sumažinimu, tuo reikalau-

dar gali kreiptis į įstaigą. Yra galimybių, kad mokesčiai už nuosavybę gali būti sumažinti net iki 300 dolerių.

Visi suinteresuoti savininkai turi kreiptis kuo skubiau, jei nori pasinaudoti teikiama skambinti telefonu 443-7500, arba pateikti mokesčių (tax bill) raštą apskrities įstaigai: County Building, 118 N. Clark St., Chicago, Ill.

PADEDA SERGANTIEMS

Turbūt labiausiai vargsta tie asmenys, kurie yra dalinai paralyzuoti ir turi save visaip apsirūpinti.

Chicagoje yra speciali įstaiga, kuri yra pasiryžusi visiems dėl paralyžiaus kenčiantiems asmenims padėti.

Visi asmenys, kurie yra viešokiu ar kitokiu būdu paralyžiaus paliešti, arba dėl paralyžiaus kenčia šeimos artimieji, yra kviečiami susisiekti su Spinal Cord Society, Chicago Chapter, 4449 S. Sawyer St., Chicago, Ill. Šia problema rūpinasi Mel Klimas.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

PER DEGANČIUS MIŠKUS IR SODUS

Sako, kad spalio mėnuo Jungtinėse Am. Valstybėse, ypač rytiniame jų pakraštyje, yra gražiausias atostogoms, nes tada keičiasi medžių spalvos ir miškai bei sodai atrodo kaip viena didelė, deganti masė. Tad ir mudu su žmona savaitę atostogų nusprendėm praleisti Atlanto pakraštyje, kurio Delaware valstijos pietuose iki Naujosios Anglijos šiaurės. Juoba newyorkietis bičiulis Algis Vedeckas iš anksto pakvietė praleisti kelias dienas jo vasarnamyje Long Beach Island saloje, esančioje Atlanto vandenynė ir iš New Jersey valstijos krančio pasiekiamo vienu ilgu tiltu.

Buvo penktadienio, spalio 9 d. ankstyvas rytas, kai iš sostinės patraukėm pietryčių link. Per Marylandą, per kelių mylių ilgio vadinamą Bay tiltą, permesdami per Chesapeake įlanką, kuria didžiuliai okeaniniai — prekiniai laivai pasiekia Baltimorės uostą, per nedidelę Delaware valstiją iki Delaware įlankos, kur atsimušį į plačią vandens juostą. Už tos gilios vandens juostos, kuria okeaniniai — prekiniai laivai plaukia į Philadelphiaus uostą, tolui matosi New Jersey valstijos krantas. Iš Washingtono New Jersey valstiją galima nesunkiai pasiekti ir sausumos keliais, tačiau kažkaip įdomiau pakeliauti vandeniu. Juoba tada dar akivaizdžiau įsitikini, kaip sostinė Washingtonas nuo rytinio Amerikos pakraščio yra atskirta gan plačiu vandens juostą.

O dabar, besidžiaugiant pralankiamais vaizdais, 63 mylias iš pietų pavažiavus į šiaurę, jau reikia sukti į Long Beach Island salą, į kurią iš čia veda vienintelis tiltas. 18 mylių ilgio ir gal kokios pusės

vių ir 100 automobilių, o jei vietos yra, ir didžiulius sunkvežimius. Kelionė neilga: 1 val. ir 10 minučių. Dviejuose asmenų su automobiliu perkėlimas 13 dol. 50 centų. Jei žvarbus rudens vėjas tave išbaido nuo laivo — keltų denio, gali atsisėsti prie staliukų viduje ir, užsisąkę kavos ar alaus, per laivo langus stebėti Delaware įlankos vandenį, o per juos į Philadelphiaus uostą plaukiančius prekinis laivus. Kiti keleiviai net pasilieka savo automobiliuose ir iš jų stebi plačius įlankos vandenį.

Netrukus jau esame New Jersey valstijos krančio, kiek pasisukioję mažesniais keliais, patenkami į vadinamą Garden State greitkelį, einantį per visą valstiją. Jau pats greitkelio pavadinimas sako, kad jis turėtų būti įdomus. Taip. Jis įdomus tuo, kad jei beveik ištiesai lydi sodai ir miškai. Kai dabar keičiasi lapų spalvos, tave lydi nuostabiai graži, įvairiaspalvė lapų spalva, ir, daug kur prasimušant raudoniems apvaliniams, atrodo, kad šonuose pralankiamieji sodai bei miškai dega. Ypač įdomūs vaizdai artėjant pavakariui ir saulėleidžiui.

Taip man, čia pravažiuojant, priminė Adomo Galdiko ir kitų dailininkų paveiksai, kurių vėliau tiek daug matėm pas pranciškonus Brooklyne ir pas Nekalto Prasidejimo seses Putname. Ten nukeliausime tolimesnėse pirmadienių skiltyse.

SALOJE ATLANTE

O dabar, besidžiaugiant pralankiamais vaizdais, 63 mylias iš pietų pavažiavus į šiaurę, jau reikia sukti į Long Beach Island salą, į kurią iš čia veda vienintelis tiltas. 18 mylių ilgio ir gal kokios pusės

mylios pločio saloje atsidūrę, tuojau pajunti gan žvarbų Atlanto vėją. Šiaip gi 18 mylių ilgio pagrindinėje Beach gatvėje nemažai restoranų ir kitokių atrakcijų vasarotojams, nes vasarą jų čia suvažiuoja iki 150,000, o apskritus metus gyvena tik apie 10,000 gyventojų. Todėl nenuostabu, kad čia yra ir masės vasarnamių, kurių nemaža pastatyti ant aukštų pastolių, nes būvę atsitikimų, kad Atlanto vandenyno uraganai daug žalos padarydavo ir Long Beach Island salai. Tuo tarpu plačiai kalbama ir rašoma, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse dėl labai aukštų palūkanų už paskolas smarkiai sumažėjusi naujų namų statyba. Tačiau Long Beach Island saloje matėm išties kvartalų naujai pastatytų vasarnamių, kurių eilė buvo dar neparduota.

Algis Vedeckas laukė net ir židinių už vasarnamio svečių kambary suvokė, kad Atlanto vėjai mūsų pirmos akimirksnės neišgąsdintų. O amagu buvo žiūrėti, kaip židinyje pleškėjo malkos, o už vasarnamio langų daužėsi, putoję jūros Atlantas. Vakarienei įvairūs jūriniai patiekalai ir priedo skaniai lietuviškų dešrų su kopūstais. Tos gėrybės atgabentos iš Brooklyno lietuviškų parduotuvių, kad tuo tarpu sostinėje gyvendami tokių dalykų tikrai pasiilgstame. Na, žinoma, netrūksta pas vašingą šeiminką ir stipresnio „antifrizerio“ viduriams sušildyti. Tačiau tą vakarą tikrai nepagalvojau, kad lygiai po savaitės jau Naujojoje Anglijoje paragausiu lašelių ir tikro lietuviško samagono, turistų šią vasarą parsivežto iš Lietuvos.

Kadangi iš New Yorko į Long Beach Island salą tik kiek daugiau negu trys valandos kelio, o iš Philadelphiaus tik pusantros valandos, todėl ši sala ar jos apylinkės kitame krančio paviljoje visą eilę lietuvių įsigyti čia savo vasarnamius dar tais laikais, kai kainos buvo tikrai priimanamos. Kai kurie jų dabar per vasaros sezoną iš vasarotojų nuomos gauna iki 5,000 dol. Long Beach Island saloje ar jos apylinkėse vasarnamius, be A. Vedecko, turi ar nuolat čia gyvena dailininkas Vyt. Milkinas su žmona, plačiai bei reikiąs amerikiečių tarpe, „Kario“ redaktorius Z. Raulinaitis, Petronis, Grudys, Vasy ir eilė kitų. O kai pas A. Vedecką į svečius atvyko tolimi kaimynai poetė Ona B. Audronė — Balčiūnienė su savo vyrų architektu Bronium Balčiūnu, įdomūs pokalbiai apie literatūrą ir kitomis temomis nusitęsė iki po vidurnakčio, židinyje sprogėjant kvepiančias malkas naikinančiai ugniai. Ir man net keista pasidare, kai išiekalbėjom, kad poetė Ona B. Audronė, dar nepriklausomybės metais parašiusi vieną gražiausių eilėraščių Lietuvos laukiams, savo gyvenime dar nėra skridusi lėktuvu...

Long Beach Island salos vėjuota gamta džiaugėmės tris dienas, krantuose stebėdami šimtus meškeriotojų, po to aukštai įkopti į istorinį švartų maždaug toje Atlanto pakraščio vietoje, kur karų metu išieškė anglai nužudę eilę amerikiečių. Toje vietoje netoli švartų stovi paminklinė lenta, o mudu su žmona, vėliau sėdė Atlanto įlankos krančio pastatytoje šiltoje kavinėje ir gurkšnodami kavą, po langus stebėjom, kaip apeigiskai meškeriojant, nors ir žvarbaus vėjo aizmos, laukia užkimbančių žuvų, nes tą dieną vyko valstijos paskelbtos žvejybos varžybos.

VL.R.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiška dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti suvokti. Nesunaudoję straipsnių neašaus. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

PAŽINKIME MAŽĄ LIETUVĄ

(JOS 400 METŲ ISTORIJA)

Prof. dr. Povilo Kūnerio studija apie Mažąją Lietuvą: „Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis“, išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istorinė Sauliaus Girniaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. Kietas viršelias. Spaudė M. Morkino spaustuve. Išleido: Liet. Miškininkų Sąjunga Ilev. Kaina su persiuntimu \$10.90. III. gyv. primoka 50 centų (moks.). Užsakymus siųsti: „DRAUGAS“, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatliepate, skambinti 374-9004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — CR 6-2400

Val pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 14 ir 7-9 antradienį ir penkt. 10-4 šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gdytojas ir Chirurgas

DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 99 St., Chicago

476-2112

Val pagal susitarimą: pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

TYLOS SUOKALBYJE

Šio mėnesio pabaigoje vėl susirenka Madrido konferencijos atstovai toliau svarstyti Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalų. Ilga pertrauka buvo vien dėl to, kad visi delegatai viską iškalbėjo ir nerado bendros formulės padaryti kokią nors išvadą. Prisdėjo dar ir vasaros laikotarpis, kuris Ispanijoje gana karštas, lyg pasiteisinimas visiems grįžti namo. Sutelkę daugiau jėgų ir informacijos galės toliau nagrinėti niekiną Helsinkio Baigminį aktą ir mėginti rasti susitarimų pagrindą, kad dar kada nors vėl galėtų susirinkti propagandai.

Kaip Belgrado, taip ir Madrido konferencijos praėjo be didesnio dėmesio pasaulinėje spaudoje ir komunikacijos priemonėse. Ilgesnės žinios pasirodė tik atidarymo metu. Paskiau nei iš slaptų, nei iš viešų posėdžių žinių beveik niekas nerinko ir jų nekommentavo. Anot „New York Times“, „nėra kas būtų verta minėti, dar mažiau, ką reiktų komentuoti“. Daugiau apie Sovietų Rusiją ar jos ekspansinę politiką pasisako komunikacijos priemonės, kai žodžiu pasipriešina prezidentas R. Reaganas ar Valstybės departamento sekretorius A. Haigas, negu iš Madrido konferencijos, kurioje eina kartais ilgi, smarkūs ir įkyrūs debatai dėl žmogaus teisių, dėl žinios pasidalijimo arba dėl jos visiškio sulauzymo Baigminio akto susitarimų ir nuostatų.

Ar galima kaltinti tik spaudą ir televiziją, nėra aišku, nes ir viešosios opinijos sudarinėtojai neaišku, kas ten yra esminio ir kas propagandinio, norint vieniems kitus apgauti. Taip sako „The Sunday Visitor“ užuomina, kad Vakarai ir Rytai yra taip išsiskyrę, jog juos suprasti reikia būti arba vakariečiu, arba rytiečiu. Iš to ir naivi išvada — geriau Rytų bloko neliesti, nes jų gyvenimo būdas bent Amerikai nėra pažįstamas. Bet pažinti vis dėlto reiktų, nes tai visuotinė grėsmė žmonijai.

Idomius įspūdžius paskelbė (Dirva, spalio 22) Rimas Česonis, buvęs Madrido konferencijos pirmosios sesijos JAV patariamiosios delegacijos narys, ypač iš pasikalbėjimų ir girdėtų kalbų Britanijos atstovo, gerai susipažinusio tiek su komunistinės Rusijos vidaus tvarka, tiek ir su Pabaltijo tautų reikalais. Nors jis kaip delegacijos vienas pagrindinių kalbėtojų nesiėmė jokių apsisprendimų, tai yra ir Pabaltijo tautų laisvės, reikalais, bet jis kalbėjo apie žmogaus teises, susitarimų garantijas ir žiauriai laukiamas Sov. Sąjungoje. Jis paminėjo vardais ir pavardėmis bei tiksliais datomis nubaustuosius ilgiems kalėjimo ir tremties metams, reikalaujamas, maldaudamas, prašydamas juos paleisti, nes jie turi teisę turėti skirtingą nuomonę, o ne tik valdžios įstaigų.

Šiuo klausimu tylos samokla sulaužė ir Amerikos delegacijos pagrindiniai atstovai, kaip Kampelmanas, Zimmermannas, kurie iš surinktos specialios medžiagos, konkrečių informacijų labai gerai žinojo ir tiksliai panaudojo, minėdami suimtuosius dėl Helsinkio akto vykdymo priežiūros,

dėl parašų už Ribentropo — Molotovo niekšiško sandorio, davusio pagrindą pradėti vokiečiams 1939 metų karą, panaikinimo. „Implementation of Helsinki Final Act“, išleista Valstybės departamento pusmetiniame pranešime, yra plačiai paminėti ne tik rusų Yuri Orlov, Anatholi Shcharanski, Leonid Ternovski, Tatiana Osipova, bet ir lietuviai Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Genovaitė Navickaitė, Ona Vitkauskaitė, G. Stanelytė ir kt. Pranešimas apie Sovietų Sąjungą ir pradedamas: „Sovietų žmogaus teisių laikymo informacija nerodo jokio ženklo, kad būtų vykdoma... Sovietų valdžia bet kokią nepatirtą smaugia ir toliau kieta ranka“.

Amerikos delegatas, kalbedamas apie sovietų prispaudą, įjungia ir kitas vadinamas „respublikas“, kaip Gruziją, Kirgiziją, Ukrainą, kaip ir visas tris Pabaltijos tautas. Satelitinės valstybės aptaria atskirai, nes ir jų gyvenimas kiek skirtingas.

Kad kitos valstybės kalba apie taiką ir žmogaus geresnį gyvenimą, gerai ir tai. Bet tai parodo, kad jos bijo sovietus, kurie yra jų pašonėje, supykinti. Apie taiką ir nusiginklavimą kalba ir Sovietų delegatai, bet je nori tik Amerikos nusiginklavimo, tik mažiau iš jos paramos Europos valstybėms, o patys nesileidžia į kalbas apie nusiginklavimo ar bent ginklavimosi sumažinimo kontrolę. O be kontrolės būtų neįmanomas pusiausvyros išlaikymas. Apmarinti Vakarų dviasis, atsparumą ir pasitikiėjimą savimi yra sovietų pagrindinis propagandos tikslas, kurio jie siekia be konferencijų ir konferencijose, be Helsinkio ir po baigminio „susitarimo“.

Vėl reikia grįžti prie tylos suokalbčio, kuris reiškiasi viešosios opinijos sudarymu spaudos ir komunikacijos priemonių pagalba. Negalima įjarti, kad komunikacijos priemonė tokia konferencija, kurioje sprendžiamas žmogaus likimas, nesidomėtų ir nenorėtų panaudoti. Bet daugiau sia ir spaudos žmonės tas konferencijas tylaiko tik propagandiniu prieteliu, kuris daugiau reiškiasi uždarose salėse negu viešumoje. Ar ta konferencija atneš daugiau negu Helsinkio, Belgradas ar dar kokia kita po Madrido, sunku šandien įspėti. Komunikacija tiki, kad valstybių vadų politika, griežta laikysena prieš bet kokią komunistų pasikėsinimą yra daug vertesnė, negu tos ilgos „saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos“.

Madrido suvažiavimas bent mums tiek naudingas, kad pavertęs Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų žmonės sužino, jog jie dar nėra užmiršti. Amerikos, Anglijos, Kanados pagrindinių delegatų kalbų santaraukos laisvais radijais juos pasiekia ir prieš tylos suokalbį jiems teikia kad ir mažų vilčių, ypač kalėjimuose ar tremtyje esantiems. Iš šio suvažiavimo derlingų vaisių negalima laukti, bet yra gerai, kad mūsų pasiskyrusių organizacijų ir asmenų liudijimai, kurie panaudojami konferencijose, bent pasiliks Valstybės departamento ir kongreso dokumentacijoje.

P.S.

Kas neskaito savo laikraščio ir knygos, siurina ir gniaužia lietuviškos spaudos gyvenimą ir plėšia ją, kaip caro laikų žandaras, iš kitų norinčių ją skaityti rankų, nes mažes skaitytėjai, mažes rašytojai ir leidėjai, kol galų gale visuomenė pasiliks be savos spaudos ir tuo būdu bus užkintas ne tik lietuvių kalbos, bet ir tautinės kultūros gyvybės šaltinis.

Kun. M. Krupavičius

Tautiniu atžvilgiu išeiviai yra lyg apsupti kariai, kurių uždavinys yra kiek galint išlaikyti ir prasmingiau išsilaikyti. Tai uždavinys, kuriam daugiau lemia nebe vadų autoritetas, o atskirų karių individuali ryžtis ir patvara. Šia prasme galbūt ir tektų sakyti: užuot iš šalies laukti vadų, kiekvienas savo poste turi pats tapti vadu.

Dr. Juozas Girnius

ŽMOGUS ŽMOGUI PRIEŠAS

Tautų aukos dėl blogos politikos

J. VAICELIŪNAS

Zydai pagamino filmą „Holocaust“, kuriame parodomis žydų vargai antrojo pasaulinio karo metu. Dabar žodžio „Holocaust“ reikšmė plėtojama, įvairinama. Kanados katalikų laikraštyje „The Catholic Register“ (1981.VI.20) rašoma: „Kai Izraelio didumo tauta puola kitą tokio pat didumo tautą — Iraką, mes galime matyti, kaip arti mes esame prie Holocaust“.

Išeitų, kad kiekvieno didesnio masto neteisengumą, žiaurumą mes galėtume vadinti Holocaustu, o tų žiaurumų yra labai daug ir įvairių. Tą Izraelio „holocaust“ Irako atžvilgiu pasaulis pasmerkė. Tik JAV prezidentas lyg tą veiksmą pateisino. Izraelis užpuolė Iraką ir sunaikino jo atominių reaktorių. Izraelis buvo išmestas iš Atominės energijos centro, kurio štabas yra Austrijoje. Už išmetimą balsavo 31 valstybė. Tik JAV ir Kanada balsavo prieš, o trys valstybės nuo balsavimo susilaikė.

Izraelio min. pirm. Begin aiškina, kad Irako atominis reaktorius buvo sunaikintas Izraelio saugumo sumetimais. Taip pat pasakė ir JAV prezidentas. Ką pasakytų tie pareigūnai, jei arabai nuo žemės paviršiaus nušluotų Tel Avivą? Arabai galėtų pasiteisinti, kad jie taip padarė saugumo sumetimais, nes tas jų nesaugumas tikrai eina iš to miesto.

Spauda rašė, kad Irako atominis reaktorius nebuvo naudojamas atominės bombos gamybai. Jis buvo naudojamas taikos reikalmams. Kad tas reaktorius turėjo būti naudojamas tik taikos reikalmams, prancūzų komisija jo naudojimui turėjo kontroliuoti iki 1989m., nes prancūzai tą reaktorių Irakui pardavė.

Begin pasakė, kad jam nieko nereiškia viso pasaulio atominių reaktorių. Spaudoje net buvo nusistebėjimų, kad Begin išeina prieš visą pasaulį.

Kad Izraelis vykdo naujuosius „Holocaust“, nieko nuostabaus, bet jis tais savo veiksmais stato į nemalonią padėtį Ameriką, kurį Izraelis išlaiko. Atominės energijos centro tarybos posėdyje, kuriame buvo nuspręsta Izraelį išmesti iš tos organizacijos, prieš Ameriką išėjo pasaulio 34 didžiosios valstybės. JAV vyriausybė tai sudaro rūpestį.

Pasaulis pastebėjo, kad per pastaruosius 50 metų Amerikos vyriausybė dėl savo neapdairumo ar pataikavimo pasaulį pastatė į labai blogą

padėtį. I tą padėtį atsistojo ir pati Amerika. Antrojo pasaulinio karo metu pasaulis galėjo būti pastatytas į labai gerą padėtį. Tada galėjo būti sunaikinti abu didieji pasaulio priešai: vokiškasis nacizmas ir rusiškasis komunizmas. Betgi išėjo kitaip: pirmasis priešas buvo sunaikintas, o žiauresnis — rusiškasis komunizmas ne tik nebuvo sunaikintas, bet buvo dar labiau išugdytas, išplėstas. Dabar didesnė Europos dalis yra komunistų rankose, didesnė Azijos dalis — komunistų rankose. O tai duoda pagrindą komunizmui plėstis ir visame pasaulyje.

Dabar komunistai jau braunasi ir į Amerikos kontinentą. Amerikos pagalba iš Kubos buvo išvystas baltasis diktatorius Batista. Jo vieton atsėdėjo raudonasis diktatorius Castro, kuris plečia komunizmą ir į patį Amerikos kontinentą. Komunistai jau įsigalėjo Nicaraguoje, braunasi į Salvadorą. Ar JAV pajėgs tą komunistų veržimąsi į Amerikos kontinentą sulaukyti — tai klausimas. Nicaragua valdė baltas turtuolis Samoza, o dabar tą kraštą valdo komunistai — sandonistai. JAV tam komunistų valdomam kraštui teikia ekonominę paramą: jau davė 70 mil. dolerių ir dar pažadėjo duoti 105 mil. dolerių (Drg. 1980.VII.22, Nr. 170 I p.). Dabar JAV duoda ekonominę paramą Salvadorui, kurį valdo žiaurus kapitalistas.

Prieš tą paramą pasisakė JAV katalikai ir kongresas, nes Salvadoro valdovai labai skriaudžia savo krašto vargmenes, žudo nekaltus žmones, net katalikus misijonierius. Salvadoro darbininkų sukilimas būtų pateisinamas, bet labai blogai, kad į jų tarpą veržiasi ir komunistai, diriguojami Maskvos. Jei Salvadoro vargmenės iš kapitalistų rankų pateks į komunistų rankas, bus dar blogiau, nes komunistai darbininkus išnaudoja ekonominiu, fiziniu ir moraliniu atžvilgiu. O Maskva dar labiau įsitvirtintų tame rajone.

Žmonės iš istorijos nesimoko. Nicaraguos valdovas Samoza savo krašte reformų nedarė. Dėl to krašte įsigalėjo komunistai, o pats Samoza žuvo. Salvadoras taip pat nedaro reformų, o to krašto turtuoliai savo turtus nori apginti ginklais. Ne visada ginklais laimima. Šacho val-

domas Iranas buvo gerai ginkluotas, o šachui teko iš savo krašto bėgti. Amerika taip pat gerai ginkluota, bet ar ryžtųsi kovoti. Tiesa, Amerikoje tikrų komunistų nedaug, bet ir jie labai kenkia kraštui: jie rengia visokias komunistines demonstracijas, agituoja karius dezertyuoti ir pan. Amerika savo dezertyrų nebūdžia arba juos nubūdžia simboliškai.

Ne vien komunistai ir kitos padugnės kenkia Amerikai. „Holocaust“ Amerikai padaro ir kai kurie Amerikos kongreso nariai. Jie kongrese balsuoja už vaikų vežiojimą, už nebaudimą Amerikos dezertyrų, už pašaląs komunistų valdomiems kraštams, už mažinimą biudžeto krašto apsaugai, prieš maldą mokyklose, už suvaržymą FBI ir karinės žvalgybos, kad tik Amerika būtų akla ir kurčia ir daug kitų blogų įstatymų, kurie veda prie krašto sunaikinimo (Laisk. Liet. 1980.X.2, Nr. 19, I p.). Amerikos kariuomenė gerai ginkluota, bet gyvyji pajėga yra menkos vertės. Spauda pažymi: „JAV kariuomenė NATO manevruose pasirodė prastai“.

Sakoma, kad už padarytas klaidas tenka brangiai mokėti. Bet tą mokesčių našta tenka pakelti viso krašto gyventojams. Amerika Vietnamo kare išleido per 300 milijonų dolerių ir paaukojo apie 45,000 savo karių gyvybių, o to karo nelaimėjo. Ateityje gali būti taip, kad karo reikalams teks išleisti jau nebe milijonus, bet trilijonus dolerių, paaukoti kelis šimtus tūkstančių, o gal ir milijonus karių, gal ir civilių gyvybių, o karo nelaimėti. Nelaimėjimo priežastis — bloga politika. Vokietija karą pralai-

lę miestėlainai. Ant patogios kėdės ir užuovėjoje išsilo nervus ir juto, kaip nesukontroliuojamas sąfelikas praleido lėtai slenkančias valandas. Kažin kur apacioj šoko ir triukšmavo. Tačiau iš jo mastyto nieko nebuvo, tik nuobodis, tik pasimetimas.

Prie pietų stalo jis sėdėjo su storu, vidutinio amžiaus žilėteliu piličiu, kuris dėvėjo dekoratyvią Dovo Crockett striukę. Piličtis buvo gėrs, todėl šnekus. Jis skundėsi, kad jo gyvenamoje valstijoje pastebėtas judėjimas už ginklų kontrolę — tai kėsinimasis į asmens laisvę. Feliksas pasakė, kad jo tėvas ant savo automobilio turi lipniką: nekontroliuokite ginklų, kontroliuokite nusikaltėlius. Dovas Crockettas visai palinko į jį. Jis nutempė Feliką prie baro, vertė gerti ir mokojo. Baro vyras, kuris sūlė Feliksui „lėles“ ir „berniukus“, sutiko juos kaip savo draugus ir pylė „extra“. Feliksas buvo laimingas, kada, pagaliau, jis rado pretekstą atsikabinti nuo surasto bicilio su Tenesio valstijos striuke.

Feliksas apčiuopė kišenėje antros kajutės raktą, kuri buvo rezervuota Vilbenui. Toje kajutėje ji išlėtųsi. Jie šoktų ant denio. Jie sėdėtų ilgą vakarą kavinėje. Jie šnekučiuotų ant vėjuoto denio. Ji sutiko ekeskursuoti laivu per naktį. Ji sutiko. Ji sutiko. Kaip pakito gyvenimas! Paėjęs koridoriu, jis surado „Vilbenos kajutę“. Ji buvo netoli nuo „jo kajutės“. Jis atrinko Vilbenos kajutę. Kažin kokia liguista vaizduotė kuždėjo jam: Vilbena čia. Jis lankė ją šioj kajutėj.

Jos kajutės vidus buvo jo kajutės kopija. Ta pati sienų fanera. Ir knygų lentynėlė, kurioj ponia Bovarienė ir kurtizanė Nana sūlėsi susipažinti su ju buduarais. Jis patraukė spintelės stalčių — stalčiuje buvo juodų viršelių Biblija. Feliksas sėdėjo ant lovos ir glostė, kaip Lora reklamoje, lovos dangalą. Jis melancholiškai atsidavė galingam, virpantiu laivo propelerio ritmui. Jis atsigulė ant lovos — ant Vilbenos lovos — gulėjo,

ilgus miestėlainai. Ant patogios kėdės ir užuovėjoje išsilo nervus ir juto, kaip nesukontroliuojamas sąfelikas praleido lėtai slenkančias valandas. Kažin kur apacioj šoko ir triukšmavo. Tačiau iš jo mastyto nieko nebuvo, tik nuobodis, tik pasimetimas.

Prie pietų stalo jis sėdėjo su storu, vidutinio amžiaus žilėteliu piličiu, kuris dėvėjo dekoratyvią Dovo Crockett striukę. Piličtis buvo gėrs, todėl šnekus. Jis skundėsi, kad jo gyvenamoje valstijoje pastebėtas judėjimas už ginklų kontrolę — tai kėsinimasis į asmens laisvę. Feliksas pasakė, kad jo tėvas ant savo automobilio turi lipniką: nekontroliuokite ginklų, kontroliuokite nusikaltėlius. Dovas Crockettas visai palinko į jį. Jis nutempė Feliką prie baro, vertė gerti ir mokojo. Baro vyras, kuris sūlė Feliksui „lėles“ ir „berniukus“, sutiko juos kaip savo draugus ir pylė „extra“. Feliksas buvo laimingas, kada, pagaliau, jis rado pretekstą atsikabinti nuo surasto bicilio su Tenesio valstijos striuke.

Feliksas apčiuopė kišenėje antros kajutės raktą, kuri buvo rezervuota Vilbenui. Toje kajutėje ji išlėtųsi. Jie šoktų ant denio. Jie sėdėtų ilgą vakarą kavinėje. Jie šnekučiuotų ant vėjuoto denio. Ji sutiko ekeskursuoti laivu per naktį. Ji sutiko. Ji sutiko. Kaip pakito gyvenimas! Paėjęs koridoriu, jis surado „Vilbenos kajutę“. Ji buvo netoli nuo „jo kajutės“. Jis atrinko Vilbenos kajutę. Kažin kokia liguista vaizduotė kuždėjo jam: Vilbena čia. Jis lankė ją šioj kajutėj.

KELIONĖ Į STIKLO MUZIEJŲ

M. Petrauskienė

Pabaiga
Pilies apačioje įrengta pirmoji prancūzų jėzuitų koplyčia. Kovojant su indėnais ji buvo apgriauta ir 1726 m. pataisyta. Joje kuklus iš medžio altorius su laipteliais, aptvertas medine tvorele. Ant tabernakulio stovi kryžius ir iš abiejų šonų nedidelės stovylės. Suolų nėra. Net ir dabar kasmet koplyčioje laikomos kelios Mišios. Prie jos yra kambariai buvusio komendanto, kapitono ir karininkų. Vyresnieji gyveno atskirai. Jų patalpose plati lova, patalai, stalelis ir kėdė. Vienam kambariui yra lova dviejų aukštų. Kareiviams buvo didelis bendras per visą kambarį iš lentų sukalta ilgas guolis, kuriame miegojo vienas prie kito 30-35 vyrai — kariai. (Šiuo metu baldų nėra, bet atvirutėje matyti stalas su suolais).

Valgomasis, virtuvė ir kepykla nemaži. Prieškambarėje sandėlis. Įėjimo angos sienos papuoštos indėniškais kunigo bei kitų valstybių kariuomenės vadų paveikslais ir herbais. Vitrinos išdėstyti anų metų reikmenys. Kiemas erdvas prie Niagaros upės ir Ontario ežero krantų. Ankščiau prieš pilies vartus buvo gilus vandens kanalas, šiuo metu nusaustas.

„Old Fort Niagaros“ pilies tvirtovėje, siaučiant labai šaltam žiemam (1677-88 m.), nuo speigų ir alko susirgo 100 kareivių ir 12 iš jų mirė. Prancūzas jėzuitas kun. Pierre Millet jų atminimui pastatė čia medinį kryžį.

Šioje pilyje dėl tos kolonijos buvo aštrios kovos ir karai. Po kovų su indėnais, šešiolikmečio a. prancūzai susidorojo su indėnais, čia įsitvirtino. Septynioliktame a. britų kariuomenė, juos nugalėjusi, tą tvirtovę kolonizavo. Po jų 1796 m. įvyko Amerikos invazija, bet vėl tebekariaujant ir po civilinio 1812 metų karo atgal 1813 m. sugrįžus britams ir jiems čia nelgai pabuvus, ši kolonija buvo sugrąžinta Amerikai, 1814-15 m.

Tvirtovėje, arti pilies, jos platioje atmosferoje yra iškeltos trijų valstybių bei tautybių vėliavos. Pirmoji — prancūzų,

mėjo dėl blogos politikos, Japonija karą pralaimėjo dėl blogos politikos, Amerika Vietnamo karą pralaimėjo dėl blogos politikos. Ir ateityje greičiausiai „holocaust“ didės ir dažnės. Tą jau mato pasaulis.

ilgus miestėlainai. Ant patogios kėdės ir užuovėjoje išsilo nervus ir juto, kaip nesukontroliuojamas sąfelikas praleido lėtai slenkančias valandas. Kažin kur apacioj šoko ir triukšmavo. Tačiau iš jo mastyto nieko nebuvo, tik nuobodis, tik pasimetimas.

Prie pietų stalo jis sėdėjo su storu, vidutinio amžiaus žilėteliu piličiu, kuris dėvėjo dekoratyvią Dovo Crockett striukę. Piličtis buvo gėrs, todėl šnekus. Jis skundėsi, kad jo gyvenamoje valstijoje pastebėtas judėjimas už ginklų kontrolę — tai kėsinimasis į asmens laisvę. Feliksas pasakė, kad jo tėvas ant savo automobilio turi lipniką: nekontroliuokite ginklų, kontroliuokite nusikaltėlius. Dovas Crockettas visai palinko į jį. Jis nutempė Feliką prie baro, vertė gerti ir mokojo. Baro vyras, kuris sūlė Feliksui „lėles“ ir „berniukus“, sutiko juos kaip savo draugus ir pylė „extra“. Feliksas buvo laimingas, kada, pagaliau, jis rado pretekstą atsikabinti nuo surasto bicilio su Tenesio valstijos striuke.

Feliksas apčiuopė kišenėje antros kajutės raktą, kuri buvo rezervuota Vilbenui. Toje kajutėje ji išlėtųsi. Jie šoktų ant denio. Jie sėdėtų ilgą vakarą kavinėje. Jie šnekučiuotų ant vėjuoto denio. Ji sutiko ekeskursuoti laivu per naktį. Ji sutiko. Ji sutiko. Kaip pakito gyvenimas! Paėjęs koridoriu, jis surado „Vilbenos kajutę“. Ji buvo netoli nuo „jo kajutės“. Jis atrinko Vilbenos kajutę. Kažin kokia liguista vaizduotė kuždėjo jam: Vilbena čia. Jis lankė ją šioj kajutėj.

Keliais stambiais šuoliais Feliksas pribėgo prie durų. Aišku, Vilbena ant denio. Jis atvožė duris į denio vėją, į siūbuojančias denio lempas, į naktį, į baugius brezento blaškymosi mostus prie pertvarų. Vėjas labiau dvelkėtojo į vėdą ir samonę pralabavo. Jis žinojo — tai haliucinacija! Jis dairėsi denyje, ar nepastebės moters, kuri baltai apsiėngusi, kuri grakšti kaip Vilbena. Tokios čia nebuvo. Denio buvo tuščias. Pramogaujančios poros naktį skyrė kajutėms, ne stoviniuoti laivo skerspočiuose.

Feliksas paėjo toliau, sustojo prie turėklų. Mėnulio nebuvo. Laivas bėgo į naktį, prieš pirmąją kaupėsi tamsi, vėjuota erdvė. Nebuvo nė pojūčio, kur visatos atrama? Laivas plaukė, čiuožė, lėkė į erdvę — taip turbūt tarplanetiniai laivai čiuožia į jokiąs trafiko ženklus neužalotą universą.

Kur Vilbena? — jis dairėsi. Galbūt ji užuovėjoje, toks gi vėjas! Denio buvo tobulai tuščias. Kaip akmeninė stovėjo ankstyviausio ryto valanda.

(Bus daugiau)

EVANGELIKŲ JAUNIMAS VOKIETIJOJ

Evangelikų Jaunimo ratelio metinė ekskursija šiais metais įvyko sekmadienį, spalio 4 d. Pirmą kartą šių įvykių istorijoje buvo suorganizuota kelionė į užsienį, į Strasburgą ir Elzasą. Be evangelikų mokinių prie išvykos galėjo prisidėti ir suaugusieji bei katalikai mokiniai, užsimokėdami mažą mokestį. Evangelikams mokiniams kelionė buvo veltui. Susidarė 75 asmenų grupė. Nors buvo nuomojamas didžiausias autobusas, bet jame visiems vietos neužteko. Todėl reikėjo dar naudoti gimnazijos busiuką; kun. F. Skėrys, ekskursijos organizatorius, savo privačiu automobiliu taip pat turėjo vežti mokinius.

Atkūsti ryte, tuoj po pusryčių, išvažiavome. Pirmiausia Kalnų keliu "Bergstrasse" važiuojame į Heidelbergą. Ten nesustojome, tačiau tie, kurie šiame mieste dar nebuvo buvę, galėjo susidaryti šioji tokį vaizdą. Už Heidelbergą į autostradą.

Pirmas sustojimas padarytas sustojimo aikštėje prie Baden-Baden autostrados. Ten yra vienišė autostrados bažnyčia Vokietijoje. Ji pašvęsta 1778 m. liepos 23 d., Šv. Kristupo, automobilistų globėjo, garbei. Jos tikslas — duoti automobilių vairuotojams progą kelionėje susikaupę, pasimelsti. Ji atvira visų religijai tikintiesiems. Autostrados bažnyčioje galima pasiimti paveiksluką su automobilisto maldą ir Nukryžiuotąjį Viešpatį.

"Viešpatie Jėzau Kristau, aš sustojau pasimelsti prieš Tavo kry-

žį. Ypač norėčiau dėkoti Tau už tai, kad likol mane saugiai vežti. Dažnai buvau pavojuje ir Tu mane apsaugojai. Toliau, be abejoj, yra daug prašymų, kuriais aš kreipiuosi į Tave: leisk man, kai važiuosiu toliau, atsižvelgti į tuos, kurie nevažiuoja taip gerai, ir būti jiems atlaidus; duok, kad neįvertintčiau klaidingai savo jėgų, kad visada kontroliuočiau save ir savo automobilį; duok man saugią ranką ir neleisk man belaukiant nervuotis; apsaugok mane prie vairo nuo nuovargio ir netikėto užmigimo. Ir taip aš Tave prašau, tęsdamas savo kelionę, mane palaikyti. Lydek mane laimingai ir be nelaimės pas savuosius ir leisk man visada apie tai galvoti, kad kiekvienas kelias yra kelias pas Tave. Amen".

Po trumpos maldos Šv. Kristupo autostrados bažnyčioje, tęsėme kelionę. Iš autostrados išsukę, pravažiavome Kehl miestą ir, štai, Prancūzijos siena. Multininkai mus be jokių kontrolių praleido, ir jau esame Prancūzijoje, jau Strasburgas!

Strasburgas turi apie 400.000 gyventojų ir yra Prancūzijos departamentu Bas-Rhin sostinė. Istorikai žiūrint, Strasburgas yra vokiškas miestas 1681 m. Prancūzijos karalius Liudvikas XIV pirmą kartą okupavo Strasburgą, tačiau tada miesto charakteris išliko vokiškas. Čia jaunasis Goethe 1770-71 m. studijavo universitete teisę. 1870 m. Strasburgas sugrįžo Vokietijai, bet 1918 m. jau vėl buvo prancūzų užimtas.

Antrojo pas. karo metu Strasburgas buvo 1940 - 44 m. valdomas vokiečių. Išoriniai dabar visas miestas yra labai prancūziškas. Elzasiečiai namuose kalba alemanišku (vokišku) dialektu, tačiau visi moka prancūziškai. Jie, kaip mažuma Prancūzijoje, yra visomis jėgomis prancūzinami (pvz., nėra vokiškų mokyklų ir t. t.). Jie patys daugumoje laiko save prancūzais. Bet tiek vokiečiai, tiek tikrieji prancūzai elzasiečius nelaiko prancūzais. Mažumos identiteto ieškojimo konfliktas! Dėl šio savo tarptautinio charakterio Strasburgas tapo Europos parlamento būstine.

Atvykus į miestą, mūsų laukė gidė elzasietė, kuri su mumis apie valandą pavažinėjo po Strasburgą ir aprodė visas įžymybes ir jas vokiškai ir angliskai išaiškino. Atsisveikinę su gidė pavalgėme pietus, kuriuos buvome pasiėmę iš gimnazijos. Po užkandžių išsiskirstėme pasivaikščioti po miestą.

Pirmiausiai aplankėme katedrą, pradėtą statyti 1277 m., baigtą 1365 m. Tačiau 1399 - 1439 m. katedrą dar buvo pridėtas kairysis bokštas 142 m aukščio. Katedroje apžiūrėjimo verta sakykla, vitražai, vargonai ir astronominis laikrodis.

Strasburgas reformacijos laikais buvo protestantiškas miestas, vienas pirmųjų Vokietijoje. Jame yra veikęs kurį laiką ir reformatorius Kalvinas. Katedra anais laikais buvo protestantų bažnyčia. Tik po pirmos prancūzų okupacijos ji buvo sugrąžinta katalikams. Dabar Strasbūrgas gyvena art 25 proc. evangelikų. Apilankę jų pagrindinę Garnizono bažnyčią, vaikščiojome toliau po Strasburgo senamiestį. Ten visur lauke stovi staliukai ir kėdės, nors jau truputį šalta, ir kviečia išgerti stiklą žymaus Elzaso vyno ar kavos. Greit praėjo valandos ir reikėjo pradėti kelionę namo.

Visiems grįžus sutartu laiku, išvažiavome iš Strasburgo. Važiavome Elzaso keliais, pro Sesen heimą, kur Goethe, Strasbūrgas studijuodamas, turėjo draugę, evangelikų kunigo dukrą Friederikę Brion. Ten dabar stovi Goethe paminklas, o buvusioje klebonijoje yra įrengtas muziejus. Pravažiavus Weissenbūrgo prancūzų - vokiečių sieną, sustojome pirmame miestelyje Vokietijoje — Schweigene, kur prasideda Vyno kelias "Weinstrasse". Čia valgomieji pavarai, nusipirkome vynuogių sulčių ar jauno vyno.

Pradėjus temti, tęsėme kelionę Vyno keliu. Prie Neustadto įsukome į autostradą ir netrukus buvome namie.

Ekskursijos organizatorius kun. F. Skėrys padėjo dalyviams už disciplinotą ir mandagų elgesį bei punktualumą. Ekskursantai, būdami dėkingi už malonią išvyką, jam nuosirdžiai išreiškė savo padėką už naujus išpažinėjimus. Pirmoji kelionė į užsienį Evangelikų Jaunimo rateliui labai gerai pasisekė.

Petrus Verselis

Dr. Jonas Šliūpas pradėjo dirbti tautinį ir kultūrinį darbą dar Maskvoje studentaudamas. Ir dirbo visą savo ilgą amžių. Gyvendamas Amerikoje ir leidamas "Lietuviškąjį Balsą", dažnai neturėdavo ko pavalgyti ir kuo apsirėngti. Gyveno kaip didžiausias vargšas, bet tautos sąmonės budinimo ir kultūros darbo nemetė, tik tai su dar didesniu įkarščiu dirbo.

J. S. Girdvainis

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Vinos programos iš WUPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AMERIKIEČIAMS DRAUGISKIAUSI

Amerikos ir Kanados laikraštinkai ir kelionių žurnalų redaktoriai buvo apklaunami, prašant pasakyti, kurie kraštai amerikiečiams yra draugiškiausi, kurie mažiausiai draugiški. Išvados tokios: draugiškiausi (eilės tvarka) — anglai, kanadiečiai, australai, japonai, meksikiečiai. Nedraugiškiausi, kur amerikiečiai mažiausiai laukiami ir šaltiausiai sutinkami, tai Prancūzijoje, Sovietų Sąjungoje, Irane (ne vien tik Khomeinio laikais), Rytų Vokietijoje ir Jamaikoje.

Tie patys laikraštinkai ir kelionių žurnalų redaktoriai rekomenduoja lankyti valstybių skiria Naująją Zelandiją ir Portugaliją; mažiausiai — Vid. Rytus, Karibų salas (ypač Jamaiką), Afrikos valstybes, Centrinę Ameriką.

ZODŽIAI NEPAŽISTAMI, BET LIETUVISKI

cipčikas — mygtukas; Pamygai cipčiką sienoj, ir šviesybė didžiausia.

cipėti — eiti smulkiais žingsneliais: Vaikų būrys mažėja, tirps ta, kol belieka pats mažiausias ant rankų ir trejetas, cypenantių iš paskos.

cypinėti — cypiti: Maži vaikai cypinėjo — vaikai duonos neturėjo.

cypė — nardantių ančių šeimos paukštis: Žuvint, be didžiųjų ir rudagalvių ančių, yra dar klykuolių, šaukštanačių, cyplių, rudžių ir kuoduotųjų ančių.

cyplukas — kas cypsi, mažas

paukščiukas: Pasitraukė jerubė tik tuomet, kai paleidai mažąjį cypluką.
cipšakojis — kas ilgu, plonų kojų: Toks cipšakojis tas leitenantas.

Jeigu kitas pavilioja tavo žmoną, nesigailėk jo — taip jam, bėgtijai, ir reikiai! (iš *Sluotos*)

1982 metų kalendorius Algimanto Kezlo

meniškių fotografijų 1982 metų kalendorius jau išėjo iš spaudos.

Kalendorius yra didelio formato (17" x 23"), atspausdintas ant liuksusinio popieriaus, dvi mėnesinis su šešiomis mėnesio mis nuotraukomis, tinkamomis ir rėmavimui. Vieno kalendoriaus kaina su persiuntimu \$12.00.

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS" 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

AMBER

The Golden Gem of the Ages
By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAZNE- LIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.00. Iliūnois gyventojai dar pridėda \$1.62 valstijos mokestį.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

DAILIOJO ŽODŽIO PLOKŠTELĖS

- 1) TREČIAS LITERATORŲ VAKARAS. Skaito Aloyzas Baronas, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Birutė Pūkelevičiūtė, Lūnė Suteika. \$6.00.
- 2) POEZIJA. Skaito Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras. Muzikines įtarpas sukomponavo ir paskambino komp. Julius Gaidelis. Kaina \$6.00.
- 3) KETVIRTASIS LITERATORŲ VAKARAS. Savo kūrybą skaito Jonas Aistis. Kaina \$6.00.
- 4) POEZIJA IR PROZA. Skaito autoriai: Pulgis Andriūšis, Bernardas Brazdionis, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras. Muzikines įtarpas paruošė ir įkambino Julius Gaidelis. Kaina \$5.00.
- 5) LEONAS BARAUSKAS. Skaito Sandaros skrynja, Zemaičių daina. Aš lietuviškas žemdirbys. Upė, tėvas, upė. Opera "Lokys" ir kitos. Kaina \$6.00.

PASTABA: Užsakant plokšteles per paštą — pinigų nesiųsti. užsimokėsite gavę sąskaitą. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

HIMNAI NAKČIAI

IR KITI RINKINIAI RASTAI

Nemurmo problemą įtikinamai sprendžia ir Europos šikmo pranašystę atidengia tik ką išspaudos išėjęs Novalio iškilius kūrinius

Su Novalio intymaus ir unikalaus dienoraščio priedu. Vertė A. Tyruolis, iliustravo dail. A. Korsakaitė-Sutkuvienė, išleido M. Morkūnas. Kietais drobės viršeliais, kaina \$6.00.

Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

Dutchman Contractors

Established 1959

ROOFMAKING AND GEN'L HOME REPAIRS

Call anytime for estimates

Jim Hammer

Tel. 593-3287

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išvystimai, pildomi PILIETYS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 60th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikų kambariui

visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėinčiai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-9063

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5896

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudę nuo ugnies ir antenombilo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8854

ISIGYKITE DABAR

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

Užsakymus siųsti:

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokestį.

NUOMOJAMA — FOR RENT

Įnuomojamas 4 kambarių butas Skambint penktad. po 6 v.v., šeštad. visą dieną, sekmd. iki 2 val. popiet. tel. — 434-7140.

REAL ESTATE

FOR SALE HOUSE IN OAK LAWN AREA BY OWNER

3 bedrooms — 1 1/2 baths — paneled — oversized garage. Call 424-4441 for appointment.

Arti 73-čios ir Campbell — 2-jų butų medinis. Tik \$38,500.

Arti 71-os ir Francisco — 2-jų butų mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.

Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis.

Be to turime gerų rezidencijų ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

DEMESIO!

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos šalių 3008 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 923-2787

ISIGYKITE LIETUVISKAS VELIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke.

Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukas, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokestį ir 50 ct. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekandai:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Dengiamie ir taisomie

visų rūšių stogus

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems perskaityti.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vienišioms priimanoms.

Mūsų kolonijose

Rochester, N. Y.

NAUJA LIETUVISKA ŠEIMA

Rugsėjo 6 d. Danutė Staškevičiūtė ir dr. Rimas Liauba Šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje sumainė aukso žiedus. Danutė yra baigusi muzikologijos mokslus, gabi pianistė, ateitininkė, buv. taut. šokių grupės "Lazdynas" dalyvė ir lietuvių radijo pranešėja, o Rimas gerklės, nosės ir ausų gydytojas.

MIRĖ KAZIMIERAS ZLOTKUS

Spalio 13 d. mirė senosios karnos buvęs veiklus liet. parapijos ir lietuvių visuomenės narys, sulaukęs 86 metų. Jis priklausė tai senųjų lietuvių grupei, kurie energingai jungėsi į Šv. Jurgio parapijos organizavimo darbus, 1917

— 1918 metais drąsiai rėmė Amerikos lietuvių pastangas padėti atsiturintiems nepriklausomam gyvenimui Lietuvai, po antrojo karo atvykus išblokštųjų tautiečių bangai, jis energingai rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių B-nės darbus, kuri laiką buvo ALT skyriaus valdybos narys. Giliam liūdesy liko sūnus Jurgis ir duktė Mildred Jaskot su šeimomis.

— Vietos meno mėgėjų paroda vyks lapkričio 1 d. Šv. Jurgio liet. parapijos salėje. Parodoje kviečiami dalyvauti: dailininkai, rašytojai, fotografai, audėjai, keramikai, drožinėtojai ir kt. Rengia Šv. Jurgio liet. parapijos etninio muziejaus valdyba.

— Rudens bazaras — lapkričio 22 d. Pietūs tuoj po 11 val. Mišių, ten pat turtinga loterija, baras ir kitos tradicinės Šv. Jurgio parapijos pramogos.

a. sb.

Danutė Staškevičiūtė ir dr. Rimo Liaubos sutuoktuvės Rochesterio rugsėjo 6 dieną.

A. A. KAPITONAS STASYS LIPČIUS

Dar Lietuvai esant "tamsiai ir juodai", nes carų valdžios įsakymas spaudos draudimas tęsėsi, Lipčių šeimoje, kurios motina Kotryna buvo jauniausia Lietuvos prisikėlimo dainiaus Maironio sesuo, gimė berniukas. Tai įvyko 1902 m., balandžio 2 d., Remotuose, Betygalos valsčiuje, Raseinių apskr. Berniuką pakrikštijo Stasio vardu.

Lipčiai suprato mokslo reikšmę, tai Stasys pradėjo mokytis. Karas sutrukdė ir Stasys peraugo savo mokslo metus. Tačiau dėdės Maironio-Mačiūlio parama ir skatinimu jis mokėsi "Aušros" gimnazijoje suaugusiems. Septintoje klasėje būdamas apsisprendė vykti padėti Klaipėdą vaduoti. Už tai dėdė Maironis net pabučiojo jį, nors prie apsisprendimo vykti ir neprisidėjo, palikdamas tai pačiam Stasiui. Gimnaziją baigė 1924 m.

Stasys buvo nestiprios sveikatos, tai dėdė išsiuntė jį Prancūzijoje pasigydyti. Šiek tiek atsigaavęs, Stasys įstojo į Sorbonos universitetą studijuoti inžineriją. Mėrė motina ir studentas jos laidotuviams grįžo į Lietuvą. Atgal į Prancūziją nevyko, bet stojo į Karo mokyklą, kurią baigė 1931 m., trylikąjį kariūnų laidą, gaudamas leitenanto laipsnį. Pradėjo gyvenimą kariuomenės pulkuose, pirmą Vilkaviskyje, galiausiai Plungėje. Už sąžiningą pareigų atlikimą buvo keliamas į aukštesnius laipsnius. Jau ir majoro laipsnio pakėlimui buvo pristatytas, bet okupacija raudonųjų ir po metų rudųjų nacių sukludė. Vieną okupantų paliktas kariuomenėje, prie kitų pasilaisvino. Bet vėliau vokiečių ir šeimos aplinkybių privertus, turėjo vykti į lietuvių dalinius Rytuose. Sužeistas grįžo į Lietuvą 1943 m. Vokiečiai norėjo pakelti jį į kapitoną ir majorą, bet Stasys to pakėlimo šiaip taip išvengė, nes tai laikė Lietuvos išdavimu. Stengėsi ir pavyko, kad nereikėtų grįžti į Rytų frontą, kuriame vokiečiai jau traukėsi pralaimėdami.

1944 m. prisidėjo prie organizuojamų Savisaugos dalinių, bet vokiečiai nepriimtinais reikalavimais visa tai suardė. Vis tik Žemaitijoje susiorganizavo lietuvių pulkai-ginti Lietuvą nuo grįžtančių komunistų. Stasys buvo jų ryšininkas, nes turėjo motociklą.

1944 m. spalio 9 d. paliko Lietuvą ir atsidūrė Berlyne. Kun. V. Paulausko pastangomis tuometį gruodžio mėn. buvo gauta bent 1000 maldaknygių, kurias Stasys vežė iš Berlyno į Žemaitiją. Rytprūsioje pateko į rusų apsupimą, iš kurio šiaip taip ištrūko, bet Lietuvos nepasiekė. Frontui artėjant, traukėsi giliau į Vokietiją. Po Vokietijos kapituliacijos apsigyveno stovykloje Scheinfelde. Stasys ten visą laiką ėjo atsakingas pareigas lietuvių stovyklos vadovu.

A. A. kpt. Stasys Lipčius

dovybėje ir, kiek galėdamas, padėjo tautiečiams.

1948 m. vedė Albina Juodytę, kuri Lietuvą buvo palikusi kartu su juo. 1949 m. gimė vyresnysis sūnus. Tais pat metais teko su šeima vykti į Jungtines Amerikos Valstybes, dėdei iškvietus. Apsigyveno Oakville prie Waterburio. Parūpinti sau ir šeimai duoną ir pastogę teko imti pasitaikiusių darbų geležies fabrike. Čia jis pergyveno, kaip jis sakė, nužmoginimą, nes ne tik vergiškas darbas reikėjo dirbti, dirbant visokias kvailes taisykles vykdyti, bet turėjo prarasti ir savo barzdą, kurią jis puoselėjo nuo pat jauno karininko dienu. Fabrike išdirbo 7 metus. Po to tapo zakristijonu New Britaine, bet ir tas darbas reikalavo nemoruoto ir nenumatyto laiko. Pagaliau 1963 m. gavė darbą kaip elektrikas kolegijos pastatų ir aplinkos priežiūros skyriuje New Havene. Čia dirbo ligi pensijos išėjimo 1979 m. 1976 m. šeima pergyveno tragediją: žuvo vyresnysis sūnus.

S. m. birželio mėn. Stasys pasijuto sergas, gydytojai rado plaučių vėžį. Ligonis priėmė tą žinią stoiskai ir pasidavė Apvaizdos valiai. Liga greit progresavo ir spalio 9 d. Stasys buvo pašauktas amžinybėn.

Spalio 11 d. laidotuvių namuose, New Havene, buvo atsisveikinimas su mirusiu. Buvo sukalbėtas rožinis, vadovaujant parapijos klebonui kun. A. Karaliui. I. Vaisnienė priminė velionio nueito gyvenimo kelio svarbesnius įvykius ir darbus, kurie daugelį lietuvių lengvino vargus ir žadino pasiryžimą siekti

Lituvai laisvės. Ji susirinkusių ir visų lietuvių vardu atsisveikino su velioniu. Sugiedota "Lietuva brangi", kurią velionis labai mėgo, ir "Marija, Marija" bei Lietuvos himnas. Dalyvavo didelis būrys vietinių ir iš toliau atvykusių lietuvių, daug vyčių. Mirusiam prisiminti suaukoto apie 400 dol., kuriuos velionis šeima atiduos Lietuvių Fondui.

Sekantį dieną, pirmadienį, ryte velionio palaikai karste atvežti bažnyčion, kur atlaikytos Šv. Mišios. Jų metu giedojo S. Valiukienė ir Vyčių choras. Ypač pagausanti solo: "Kai širdį tau skausmas"... ir choro "Marija, Marija". Iš bažnyčios New Havene karstas tiesiai nuvežtas į Putnamą ir velionis palaidotas Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno kapinėse, šalia čia anksčiau palaidoto žuvusio sūnaus.

Pakasny apleigas kapinėse atliko kun. S. Yla. Atsisveikinimo žodį tarė dr. J. Kriaučiūnas, iškeldamas velionį, kaip darbštų, susipratusių ir atsakingą lietuvių. Čia jis priklausė lietuviškos organizacijoms, labai kruopščiai atliko jam organizacijų pavestus darbus, padėjo žmonai, kuri reikiusi vadovybėje katalikių moterų draugijos, Putnamo seselių remėjų, LB, nes yra ne tik LB New Havene apylinkės, bet ir Connecticuto apygard. pirm. bei LB tarybos narė. Kun. V. Paulauskas prisiminė velionį, jo rūpinimąsi Lietuvos kariais, net rizikuojant savo gyvybę.

Pakasnyose dalyvavo žmona Albina, sūnus Linas, sesuo D. Augienė, kiti giminės, Putnamo seselės, vietos lietuvių būrelis ir svečių iš tolimesnių ar artimesnių apylinkių, pvz. prof. S. Sužiedėlis su žmona (Bostono), inž. akt. V. Valiukas (New Haven), kun. V. Paulauskas (Thompson) ir kt.

Išsikis, Stasy, svetimoje, bet varge esančioje priglaususioje žemėje ir Aukščiausiojo šviesos tauti šėvičia, o žmoną Albina, sūnų Liną, seserį Danutę, taip pat giminės šiame kontinente ir Lietuvoje užjaučiame.

Dr. Juozas Kriaučiūnas

A. + A.

ONAI TONKŪNIENEI mirus, reikiame gilią užuojautą dukrai Ritonei ir Teodorui Rudačiams su dukra Indre, giminėms ir artimiesiems.

SOFIJA IR NORMAN BURSTEIN

Mylimai Mamytei

A. + A. ELENAI STEPONAVIČIENEI

Lietuvoje mirus, dukrai OTILLIAI STEPONAVIČIŲTEI-DAUGIRDIENEI ir vyrai JULIUI reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

NIJOLĖ ir JUOZAS NAUSEDAI su ŠEIMA
REGINA ir GENIUS BORKAI su ŠEIMA

B. KRIKSTOPAITIS

JORŲ KELIAIS

(Jūrų kapitono atsiminimai)

Išleista autoriaus teisėmis 1979 m. Didelio formato. Kieti viršeliai. Spaudė DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$11.10. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629
Illinojaus gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio

CHICAGOS ŽINIOS

SPEKULIANTAI PRIE MOKYKLŲ

Chicagos policijos vadas Brzecek paskelbė, kad bus griežčiau gaudomi narkotikų spekuliantai, kurie tuos nuodus siūlo moksleiviams. Tam užlaviniui mieste bus paskirta 100 policininkų.

DĖL NARKOTIKŲ

Chicagos šiaurėje gyvenęs Antoine Davis, 30 m., nuteistas kalmė 13 metų. Jis prisipažino, kad jam reikėjo po 700 dol. dienai, kad gautų narkotikų, į kuriuos jis buvo įpratęs. Jis vykdė apipilėjimus ir net bandė žudyti.

PINIGŲ PADIRBEJAI

Trys vyrai JAV apylinkės teisme apkaltinti padirbtų 50 dol. ir 100 dol. banknotų platinimu Chicagoje. Tai du broliai Handelman ir R. Walter.

NUKRITO

Pastebėję gatvėje bėgantį vyrą, policininkai norėjo jį apklausti. Jis, perskėkęs tvorą, užlipo ant namo ir ėmė bėgti nuo policijos, šokdamas nuo vieno stogo ant kito. Tačiau besokdamas nukrito ir užsimušė. Nustatyta, kad tai buvo Antonio Mesta, 22 m. Nukrito nuo stogo namų 1430 N. Dearborn, Chicagoje. Šiame name jis ir gyveno.

GAUJA TEISME

Devyni gaujos nariai Chicagoje patraukti teisman. Kaltinami nužudę Julie Limas, 16 m., ir Hector Valeriano, 18 m. Kaltinamieji 18-21 metų amžiaus.

NUBAUDĖ NESISIKIEPIJUSIUS

Daugiau kaip 32,000 moksleivių buvo nubausti Chicagoje dėl to, kad, kaip buvo reikalaujama, neįsisiekė. Jiems buvo uždrausta lankyti mokyklą, kol neįsisiekė.

ISGELBĖJO IS KOMUNISTŲ KALEJIMO

Valstybės departamento spaudimas paveikė, kad Bosko Simic, La Grange mokytojas, kuris buvo nuvykęs į savo gimtąją Jugoslaviją ir ten buvo nuteistas kalėti 6 m., spalio 21 d. buvo išleistas ir galės grįžti į Chicago apylinkes. Komunistai jį buvo areštavę, kai jis vyko į motinos laidotuves.

SPAUDŽIA SU MOKESČIAIS

Chicagos miestas ėmė griežčiau išieškoti 1% mokesčių, su laikant net leidimų davimą nesumokantiems. Apkeičiujama, kad neišrinkus tų papildomų mokesčių, miestui per mėnesį susidarytų 4.5 mil. dol. nuostolių.

NUTEISĖ MIRTI

Buvęs kalnys Gregory Johnson, 27 m., dabar nuteistas mirti. Jis nužudė 10 metų mergaitę Laurą Bruce, kai ji stovėjo savo namų duryse. Žudikas su trimis kitais sėbais gruodžio 3 d. bandė apipilėti Bruce namus. Teismo metu Chicagoje prieš žudiką liudijo jo sėbras.

POLOVCHAK BYLA

Nors ukrainiečių berniukui Walter Polovchak iš JAV pusės suteikta teisė pasilikti, bet jo klausimas dar galutinai neišspręstas. Dabar jo sesuo Natalie, 18 m., ir jo pusbrolis Walter Polovchak iškilė bylą JAV apylinkės teisme, kad sukludytų Illinois teismams ar valstijos pareigūnams nuspręsti, kad berniukas turi grįžti į okupuotą Ukrainą, kur jis nenori važiuoti, nors ten grįžo jo tėvai.

NAPOLEONO LAISKAI

Chicagoje atrasti Napoleono laiskai, kuriuos jis parašė tarp 1806 ir 1815 m. Laiskai buvo išvoti iš Vincennes muziejaus Prancūzijoje ir perduoti Chicago žmonėms. Pirkusieji kooperavo su policija, ir jie nebus baudžiami.

KŪKIKIO LAVONAS

Sėslavų dėžėje vakarinėje Chicagoje rastas lavonas 13 mėnesių berniuko, mušto iki mirties. Policija tardo berniuko motiną Allison Jones, 19 m., gyvenančią 5808 W. Lake St., Chicagoje, ir jos vaiką R. Green, 25 m.

FILMUOTOJAI CHICAGOJE

Kai kurios bendrovės panaudoja Chicago savo naujai sukurtiems filmams. Filmuotojai, pirkdami įvairius reikmenis, atneša Chicago naujų pajamų. Tačiau vadinamas moterų lygių teisių sąjūdis kelia reikalavimą, kad nebūtų filmuojama tose valstijose, kurios neparemia to moterų sąjūdžio norimo konstitucijos pakeitimo.

DRAUGAS, pirmadienis, 1981 m. spalio mėn. 26 d. 5

Mylimam sūnui

A. + A. GREGORIUI mirus, dail. Izaokui Gražučiui ir šeimai reikiame gilią užuojautą.

M. K. CIURLIONIO GALERIJA
DIREKCIJA ir GLOBOS KOMITETAS

A. + A. PRANUI DAINAUSKUI Lietuvoje mirus, broli, Lietuvių istorijos draugijos narį Joną Dainauską ir šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

LITUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
VALDYBA IR NARIAI

Pranešame giminėms, artimiesiems ir pažįstamiems, kad 1981 m. spalio 22 d. Clevelande, Ohio, ligoninėje, po sunkios ligos mirė, 79 metų amžiaus,

A. A.

VACLOVAS STEPONAVIČIUS

Nuliūdę: Duktė Vida su šeima ir
Steponavičių šeima — 5 broliai
ir 2 seserys.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-30

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3552

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Perskaitytė Draugą, duokite kitiems pasiskaityt.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausiąja premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZLO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Pulkis dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveikintam, ar lietuviui.

Gaunama DRAUGO, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. Illinojaus gyventojai pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

APYLINK MUS

× Prof. dr. Algis Mickūnas, naujausios Europos filosofijos žinovas, ateinantį savaitgalį atvyksta į Chicago. Ta proga rengiamas su juo susitikimas — paskaita sekmadienį, lapkričio 1 d., 3 val. p. p. Jaunimo centro kavinėje. Visus kviečia Santa-ra - Šviesa.

× Chicago Gamtos muziejus rengia specialią istorinę ekskursiją į Ekvadorą ir Galapagos salas su specialistu paskaitininku iš gamtos mokslų ir poilsio Ekvadore ir kai kuriose salose. Ekskursija būtų laivu iš Miami į Ekvadorą tarp ateinančių metų kovo 11 ir 25 d.

× Dr. Jonas Genys, Marylando universiteto profesorius, ketvirtame Mokslo ir kūrybos simpoziume darys pranešimus apie Lietuvos medžių genetinį savitumą studijoms Amerikoje. Jis jau dvidešimt metų daro tyrinėjimus su baltosiomis pusimis ir bendradarbiauja su Australijos, Naujosios Zelandijos, Indijos ir Vokietijos specialistais. Pastaruoju metu jis lankėsi Kyoto mieste Japonijoje ir darė pranešimą apie medžių tyrinėjimo projektus.

× Juozas Bradimas, Baltimoro, Md., visuomenininkas, prie prenumeratos mokesčio atsiuntė 25 dol. dienašio paramai. Juozas Bradiną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką nuosirdžiai dėkojame.

× Kun. L. Dieninis, Harrisville, Mich., O. Jusys, Worcester, Mass., G. Kaufmanas, Springfield, Va., Edward Jakuska, Berwyn, Ill., J. šiaučius, Cleveland, Oh., J. Radas, Livonia, Mich., J. Vidmantas, Elizabeth, N. J., A. Janušonis, Rochester, N. Y., E. Abramikas, Springfield, Ill., Stasė Norkus, Denver, Col., Adolph Henkel, Berwyn, Ill., visi užsiskė įvairių leidinių už didesnę sumą.

× Chicago Lietuvių Mokytojų sąjunga valdyba per savo išdėtinę O. Burneikienę atsiuntė 20 dol. su priedu: "...siunčiu auką valdybos vardu ir linkime sėkmės spaudos baruose". Labai ačiū.

× K. Jankus, Burnley, England, "Draugo" skaitytojas ir lietuviškos knygos mylėtojas, pratęsė prenumeratą, vėl užsiskė įvairių leidinių už didesnę sumą ir pridėjo 15 dol. auką dienašio paramai. Labai dėkojame.

× Louis Anton, Chicago, Ill., užprenumeravo "Draugą" Josephine Noreikai Floridoje.

× Lietuvių Opera lapkričio 6 d. vakare išvyksta 3 autobusais į Torontą su "I Lituani" operos spektakliu. Vienaime autobuse yra laisvų vietų. Jei kas norėtų tą savaitgalį vykti į Torontą, prašomi registruotis pas išvykos vadovą Vladą Stropų šiuo tel.: 737-1840. Už kelionę į Torontą ir atgal kainą 1 asmeniui yra 45 dol. (pr.) (Patikslinimas — spalio 23 ir 24 d. buvo atspausdintas netikslus tel. nr. Už klaidą atsiprašome.)

× Moterų kolektyvo vyks lapkričio 6-8 dienomis, Cenacle vienuolyno patalpose, 11600 So. Longwood Drive, Beverly Hills rajone. Jas praves pranciškonas kun. Jonas Bacevičius. Informacijai skambinti Vidai Tiliūnienėi, telef. 247-4779, arba Aldonai Prapuolenytei 863-1769. (pr.)

× A. a. Bronislava Špakėvičienė mirė š. m. rugsėjo 28 d. Brockton, Mass. Už jos sielą šv. Mišios bus atšaukiamos spalio 28 d., 8 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Giminės draugai bei pažįstami prašomi prisiminti ją savo maldose. (pr.)

× A. a. dr. Bronė Svederskaitė - Zelbienė, jau kuris laikas sirgusi, spalio 22 d. mirė St. Petersburg, Fla. Liko vyrai, sesuo Genė ir sūnė Gabrielius Puniškai, daug draugų Chicagoje ir giminių įvairiose vietovėse Amerikoje ir ok. Lietuvoje. Po šv. Mišių laidojama spalio 26 d., pirmadienį. Plačiau bus pranešta vėliau.

× Marijonų bendradarbiams rengiantis savo žaidimų tradicinei popietei, būsimajai lapkričio 8 d., daug prisidėjo platindami ar grąžindami laimėjimų bilietėlius šie artimieji: B. Gudman, B. Kudaba, H. Kulhanek, A. Kundrotas, U. Skrebutėnas, A. Šlitteris ir kt. Kviečiami ir kiti dar iki to laiko prisidėti ir paremti įvairius sielovadinis darbus.

× Marquette Parko lituanistinė mokykla savo tradicinį balių rengia gruodžio 5 d. mokyklos salėje. Jau dabar kviečia vaikų tėvus ir tėvų artimuosius prisidėti prie mokyklos tolimosio išsilikymo.

× Dr. Marija Saulaitė - Stankevičienė spalio 30 d. kultūrinės penktadienio vakaronės metu Jaunimo centre supažindins visuomenę su nauja Julijos Švabaitės - Gylėnės poezijos knyga "Vilties ledinė valtys".

× Vytautas Riekus, Bear, Del., anksčiau gyvenęs Chicagoje ir čia baigęs moksčius, per sol. Algi Grigą užprenumeravo "Draugą" vieneriems metams. V. Riekus sėkmingai verčiasi restoranų prekyba ir yra savininkas McDonald restorano, kuris yra Bear, Delaware valstijoje.

× Marija Petrauskienė, Hartford, Conn., mūsų bendradarbė, pedagogas Stasys Rudys, Worcester, Mass., pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 10 dol. auką. Ačiū.

× Otto Mejeris, Melrose Park, Ill., Melrose Parko LB valdybos pirm., pratęsė prenumeratą, užsiskė naujausių leidinių ir pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Jurgis Bauža, Davidson, Mich., atsiuntė 5 dol. auką su priedu: "...dėl negalavimų pamiršau atsiųsti ir laimėjimų šakneles. Vis vien siunčiu penkinę, nes "Draugas" yra mano vienintelis tikras draugas, kurį lanko kasdien. Jums visiems linkiu ištermės". Ačiū už auką ir gražius žodžius.

× Pedagogas Valentinas Seledzius, Miami Beach, Fla., kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Vida Kazlauskaitė, De Paul universiteto muzikos mokyklos studentė, išpildys piano rečitalį lapkričio 1 d., 2:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, Archer Ave. (Ill. 171) ir 127 St., Le-monte. Vida skambins Bach, Mozart, ir Grieg kūrinius, atliekant tą pačią programą, kurią duos savo muzikos laipnio įėjimo proga lapkričio 14 d., 8 val. vak., De Paul universitete, 804 W. Belden, Chicagoje. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti. (pr.)

× Už a. a. Pranaš Pakeitą, aštuonerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos spalio 27 d., 8:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašome gimines, draugus, pažįstamus dalyvauti ir pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdę — žmona ir šeima (pr.)

× Birutė Bagdonienė, visuomenės veikėja, suorganizavo vieną stalą (10 asmenų) į L. Fondo banketą, kuris įvyks lapkričio 7 d. Įrašus siųsti ir bi-lietus įgyti į pokylį galima kiekvieną darbo dieną L. F. raštinėje — 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. (pr.)

Sauliai ir skautai su vėliavomis prie Zuvusiems už laisvę paminklo Jaunimo centro sodelyje. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LB REMIA "MARGUTT"

Spalio 12 d. Lietuvių fondo patalpose posėdžiavo LB Marquette Parko apylinkės valdyba, kur buvo aptarta visa eilė atliktų bei numatomų atlikti darbų. Protokolą praėjusio posėdžio perskaitė A. Likanderienė. Valdybos pirmininkė Birutė Vindašienė plačiau apžvelgė atliktus darbus, supažindino posėdžio dalyvius su JAV LB krašto valdybos raštais bei pageidavimais.

Valdyba, įvertindama penkis dešimtmetį švenčiančio Margutio didelę reikšmę lietuviškajam gyvenimui, paskyrė ta proga jam dovana — 100 dol. Be to, valdybos renginių vadovė S. Endrijo-nienė LB Marquette Parko apylinkės valdybos vardu sudarė statų svečių į suruoštą Margutio su-kaktuvinį pokylį spalio 24 d. Jaunimo centre.

Taip pat valdyba nutarė leidi-nio skelbimu pasveikinti Ketvir-tąjį mokslininkų simpoziumą, ku-ris vyks lapkričio mėn. paba-i-goje Chicagoje.

Apie lapkričio pradžią numa-toma suruošti vakaronė ar popie-tę su kun. Jurgiu Šarauku, kuris neseniai grįžo iš komunistinės Kinijos, kur, kaip Baltųjų rūmų bu- vęs stipendininkas, drauge su ki-tais delegacijos dalyvavo išvyko-jė Kiniją. Delegacija buvo Ki-nijos vyriausybės svečias. Kun. dr. Šaraukas parvežė iš Kinijos daug skaidrių, turėjo progos kalbėtis su vyryšybes nariais, lankė įvairias Kinijos vietas ir turi surinkęs daug įdomios medžiagos.

LB švenčia savo trisdešimties metų įkūrimo sukaktį. Ta proga LB krašto valdyba ruošia platų leidinį. Apie LB Marquette Parko apylinkės ilgametę veiklą yra ruo-šiamas išsamus straipsnis, kuris taip pat tilps minėtame leidinyje. Posėdyje buvo aptartas Baliui Pakštui suruoštas pagerbimas ir vakaronė su prof. Kaziu Eringiu. Abu renginiai praėjo sėkmingai, susilaukė iš visuomenės gražaus dėmesio ir buvo gausiai lankomi.

Pažymėtina, kad LB Marquette Parko apylinkės valdyba savo ka-dencijoje išvystė gražią, prasmin-gią kultūrinę veiklą ir dirba gra-žiai sutardama.

Jurgis Janušaitis

NUO VILNIAUS

IKI MARQUETTE PARKO

Gražų spalio 10 dienos sek-madienį Džukų draugijos nariai ir jų draugai rinkosi į Jaunimo centro kavinę rengiamai popie-tėi. Ši popietė beveik sutapo su Vilniaus diena. Vilnius yra Džukijos teritorijoje, todėl ir nutarta jį šioje popietėje prisimi-ninti.

Mokyt. A. Dundulis supažin-dino popietės dalyvius su lietu- vių švietimo problemomis lenkų okupacijos metu. Jis nurodė vi-taus lenkų trukdymus išlaikant lietuvišką švietimo įstaigas ir sunkią lietuvių kovą dėl savo mokyklų išlaikymo.

Jauna ir simpatinga džiukai-tė Daiva Baršketytė savo pasa- kojimais bei įspūdziais pravirk-dė ne tik daugumą moterų, bet

ir kai kuriems vyrams išspaudė ašaras. Ji džiaugėsi gerais Lie-tuvos žmonėmis, puikia lietuviš-ka gamta ir malonių lietuvišku jaunimu.

Po jos kalbėjo kita puiki ir jauna džiukaitė R. Krutulytė. Ji kalbėjo apie Vilnių gražiai su-jungdama legendas apie Vilniaus įkūrimą, apie Gediminą ir kitus tų laikų valdovus ir jų žygius bei darbus.

Juozas Paliutis padėklavo apie Vilnių 3 savo sukurto eilė-rašius. Prisiminę gražiąją so-tutinę Vilnių, pasisvečiavę Lietu-voje grįžome atgal į Marquette Parką, kur K. Butkus ir V. Ja-sinevičius parodė filmą apie merės J. Byrne atsilankymą lie-tuvių dienose. Pasivažiavus jie parodė gražių vaizdų iš Mar-quette Parko ančių gyvenimo ir jų maitinimo.

Vaišės parengė D. ir V. Darai, talkininkaujant O. Šmitienei, M. Zeikuvienėi, J. Pileckienei ir S. Nedienei. Vaisėms pyragus pa-dovanojo džukų geras bičiulis Ankus, Baltic Bakery savininkas.

Taip nejučiomis praslinko ke-lios valandos, palikdamos gra-žius prisiminimus apie Lietuvą, Vilnių, mūsų jaunąsias džiukai-tes, gražų Marquette Parką ir jo antis.

Dalyvis

Advokatas

GINTARAS P. GEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, Illinois 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsi-minimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Pruna-kis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išeido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kainą \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda \$1.40

valstijos mokesčio.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Algimantas Gureckas, JAV LB ryšininkas tarptautiniams reikalams, plečia LB ryšius su Japonijoje veikiančia organizaci-ja atgauti Sov. Sąjungos II-jo pasaulinio karo išdavų užim-tas Japonijos žemes. Šiuo at-žvilgiu lietuvių ir japonų intere-sai sutampa, nes abi tautos yra paliestos sovietinio imperializ-mo. Japonų delegacijai spalio mėnesį lankantis Amerikoje, JAV LB yra gavusi jų kvietimą susitikti ir pagvildinti galimy-bes artimiau bendradarbiauti.

— Los Angeles lietuvių infor-macijos centro pastangomis spa-lio 18 d. vyriausybės ir kongre-so nariams Washingtono buvo pasiūstas 500 laiškų, reikalaujan-t stiprios akcijos, laisvinant rusų įkalintą Amerikos pilietį prof. Vytautą Skudį. Ateinančius sekmadienius laiškų rašymo ak-cija bus tęsiama. Šią jaunimo iniciatyvą nuosirdžiai remia Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis ir radijo klubo valdybos pirmininkė Da-nutė Kaškelienė.

— Linas Kojelis, Washington, D. C., kurį laiką dirbęs Lin Nofzinger štabe Baltuosiuose rūmose, paskirtas darbu į Pentagoną.

— Dail. Alfonsas Petrauskas dalyvavo Union Artist dailės darbų parodoje, kuri buvo at-daryta nuo liepos 25 d. iki rug-piūčio 11 d. Howard Eglerton Hall, Los Angeles mieste, Cali-fornijoje. Dail. Alf. Petrauskas buvo specialiai paminėtas ir pagerbtas, už tapybos darbus apdovanotas žaliu kaspinu.

— JAV LB krašto valdybai nutarus, JAV LB-nė padavė prašymą įstoti į Jungtinį Baltų komitetą (Joint Baltic Ameri-can National Committee). Tuo tikslu rugsėjo 8 d. minimos or-ganizacijos vykdomajam pir-mininkui Maido Kari buvo pa-siūstas krašto valdybos pirm. Vyt. Kutkaus ir Visuom. reik. tarybos pirm. Alg. Gečio pasira-šytas raštas. Šiuo metu Jung-tinį Baltų komitetą sudaro Estų amerikiečių tautinė taryba, Amerikos Latvių sąjunga ir Amerikos Lietuvių taryba.

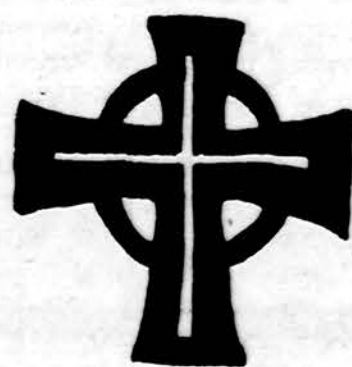
— Lietuvų ištikūs skaudus li-kimas, mūsų pergyventa odisėja ir kūrmasis Amerikoje išlaikyti lietuvių dominą amerikie-čius daugiau, negu mes esame linkę manyti. Štai konkretus pavyzdys. Prieš šešerius metus, amerikietės istorijos mokytojos

pakviesta, Rush progimnazijos mokiniamis apie Lietuvą, jos tra-dicijas ir Amerikos lietuvių gy-venimą kalbėjo toje mokykloje "guidance counselor" pareigose dirbanti Teresė Gečienė, dabar-tinė Philadelphiaus LB apylin-kės pirmininkė. Tautiniais rū-bais vilkinčios lietuvių kalba, matyt, didelį įspūdį padarė se-ptinto skyriaus mokiniai Ken-neth M. Lankin. Penkeriems metams pralinkus gimnaziją baigiantis K. Lankin grįžo į savo ankstyvesnę mokyklą atlikti baigiamąjį projektą istorijos kursui — pokalbį su T. Gečiene. (Oral history of Teresė Ge-cys). Pokalbiui gerai susipaži-nęs su Lietuvos tragedija ir pa-ruošęs visą eilę klausimų, api-mančių abi okupacijas, lagerinį laikotarpį, kūrmasi Amerikoje ir šiandieninę padėtį Lietuvoje, K. Lankin paruošė 20 mašinėle rašytų puslapių raportą. Jame atsispindi daugelio mūsų istori-ja kasdien rašoma lietuvių iš-laukyti puoselėjančių mūsų lietu-viškų šeimų.

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

— Vladas Dailidonis, buvęs apylinkės teisėjas ir Sibiro trem-tinys, mirė spalio 1 d. Kauno kli-nikose. Sirgo tulžies akmenlige ir pūsles uždegimu. Buvo vedęs gydyt. Kėblaitę, kuri mirė anksčiau.

— Antanas Pečiukaitis, 66 m. amž., prof. istoriko kun. J. To-toraičio gimnastis, buvęs ūki-ninkas, o prieš išeinant į pens-iją kolūketis, mirė nuo širdies smūgio, labai gražiai palaidotas Sintautuose š. m. rugsėjo 28 d. Laidotuvas dalyvavo apie 200 žmonių. Vėlonis gyveno Sintau-tuose. Iš namų jo karstą išleis-ti atvyko ir klebonas kun. An-tanas Mockeliūnas (džukas), pa-lyginus. Jaunas kunigas, labai atsidasęs bažnyčiai ir tikintie-siems. Mirusiojo giminių yra baigusiu konservatorių, todėl per egzėkvijas ir mišias buvo grojama smuiku ir violente. Buvo ir solo giesmių. Gražiai giedodjo parapijos choras. Kle-bonas pasakė labai gražų ir įspūdingą pamokslą bei palydė-jo į kapines. Žmonių prisirinko kaip per atlaidus. Sintautų, Sa-kių apskr., bažnyčia per karą buvo subombarduota. Dabarti-nė bažnyčia padaryta iš buvusios gana erdvios klebonijos, o klebonas įsikūrė "špitolės" na-linė maitinti. Štai konkretus pavyzdys. Prieš šešerius metus, amerikietės istorijos mokytojos

PRISIMINKIME

MIRUSIUS

Vėlinės — XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga

sustoti ties mirusiųjų pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota mal-da nukrypsta į tuos, kurie, iš šio pasaulio atsiskyrę, nebegali sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie "Draugo") pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atšaukiamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi miš-palai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įjungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus siųskite:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau prisiminti šį man brangių mirusiųjų sielą:

Mano vardas ir pavardė

Adresas

Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$

ALIAS Chicago skyriaus pirmininkė Bronė Kovenė su inžinierių ir archi-tekty susirinkimo pagrindine kalbėtoja dr. Regina Kulienė.